DE NOMINIBUS BUCOLICIS.

PARS I:

DE THEOCRITI NOMINIBUS BUCOLICIS.

DISSERTATIO INAUGURALIS
QUAM CONSENSU ET AUCTORITATE
AMPLISSIMI PHILOSOPHORUM ORDINIS
IN ACADEMIA FRIDERICIANA HALENSI
CUM VITEBERGENSI CONSOCIATA
AD SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES RITE CAPESSENDOS
UNA CUM THESIBUS ADIECTIS
DIE XVIII. M. NOVEMBRIS A. MDCCCXCIX
PUBLICE DEFENDET

CAROLUS WENDEL
ERFORDIENSIS.

ADVERSARII ERUNT:
CURTIUS HINZE, CAND. PHIL.
RUDOLPHUS RITTER, CAND. PHIL.

HALIS SAXONUM
MDCCCXCIX.

Hanc amplioris commentationis partem dissertationis loco proponi concessit amplissimus philosophorum Halensium ordo. Reliquae partes —

II. Nomina bucolica Graecorum Theocriti imitatorum,

III. De nominibus bucolicis a Romanis eclogarum poetis adhibitis,

Appendix: De nominum patronymicorum usu quaestiunculae selectae —

una cum his schedulis in supplemento vicesimo sexto annalium philologicorum apud Teubnerum edentur.

Pars I.

De Theocriti nominibus bucolicis.

Quam rationem in personarum bucolicarum nominibus eligendis Theocritus secutus sit quaerenti, quaenam collectionis Theocriteae carmina inter bucolica numeranda sint primum examinandum est. Atque Vergilium carminibus nostrae collectionis I—XI usum esse constat (cf. part. III cap. I A § 1, imprimis n. 86). De his vero carminibus ut spuria secernenda esse VIII et IX argumentis de verborum copia ac re metrica ductis post G. Hermannum (opp. V p. 85—87) aliosque evicit Brinker *De Theocriti vita carminibusque subditiciis*, diss. Rostoch. 1884, p. 23—35.[1]) Contra, cum mimica nomina a bucolicis seiungi non possint, carminibus a Vergilio expressis addendi sunt mimi XIV et XV, quos propter insertas Ptolemaei laudes Theocrito nemo abiudicat.

De Theocriti nominibus bucolicis disputaturis nobis duae quaestiones instituendae sunt: altera de nominum origine, altera de allegorica nominum interpretatione. Atque haec interpretatio, quam post Meinekium Hartungium Usenerum Wilamowitzium Haeberlinum Reitzensteinius (*Epigramm und Skolion*, Gisae 1893, cap. IV) proposuit sagacissimeque defendit, imprimis nobis examinanda est. Si vero in homines veros fictis nominibus indicatos inquirimus, de hominibus veris suis nominibus vocatis simul disputemus necesse est.

Caput I. Quae personae Theocriteae ad veros homines referendae sint.

Examinemus singula carmina. Usque ad mimica carmina II XIV XV vel ad carmen XI mere fabulosum allegoricam interpretationem nemo protulit. Nec magis personae carminis sexti,

---

1) Adicio ad Brinkeri argumenta, tironis esse videri (1) crebras verborum repetitiones:

ἄμφω	quater	VIII	3 sq.,
ἁδύς	quater	IX	7 sq.,
ἔνθα	ter	VIII	45,
παντᾷ	ter	VIII	41,
ἁδύς	ter	VIII	76 sq.;

(2) cumulatas comparationes multiplices: quadruplex VIII 57 sq., triplices VIII 79 sq.; IX 31 sq. 33 sqq.; (3) elocutiones anxie inter se respondentes: VIII 5—7 ∾ 8—10, 11 ∾ 12, 13 ∾ 14, 18 ∾ 21, 19 = 22, 28 ∾ 29, 33—36 ∾ 37—40, 41—44 ∾ 45—48, 88 sq. ∾ 90 sq.

Daphnis et Damoetas, hac arte explicati sunt. Et profecto difficile est credere Daphnidi et Damoetae, qui carmina sua iam per nomina fabulosarum personarum recitant, homines veros esse suppositos, ita ut quae primo aspectu verba Polyphemi esse viderentur, in poemate Damoetae, in veritate poetae sub Damoeta latentis essent.

In Viatoribus verus homo commemoratur: Praxiteles artifex (V 105). Quo de artifice scholia ad l. haec docent: δύο φαϲὶ Πραξιτέλειϲ, τὸν μὲν ἀρχαιότερον ἀνδριαντοποιόν, τὸν δὲ νεώτερον ἀγαλματοποιόν· οὗτοϲ δὲ ἦν ἐπὶ Δημητρίου τοῦ βαϲιλέωϲ· περὶ οὗ φηϲιν ὁ Θεόκριτοϲ. Cum nomen Demetrii regis e solo Theocriti loco derivari non potuerit, non est, cur huic testimonio diffidamus (cf. Fritzsche-Hiller ed. 3, 1881 ad l. contra Brunnium, *Gesch. der griech. Künstler* II p. 410); si vero Praxiteles quidam caelator Theocriti temporibus floruit, is hoc loco intellegendus est, praesertim cum celeberrimus ille Praxiteles artem toreuticam professus non sit. Theocriti igitur aequalis suo nomine laudatur. Pastores autem colloquentes, Laconem et Comatam, quamvis e. g. Reitzensteinius (l. l. p. 242) pro poetis (magistro et discipulo) habeat, nemo adhuc allegorice interpretatus est. Quod mirum non est. Nam hoc carmen, si certantes non pastores veri, sed poetae intelleguntur, e praesenti ac iocoso fit indecorum atque ineptum. Pauca exempla sufficiant. Comatas quidem Laconem artem canendi docuit, sed probris et maledictis discipulum suum vexat: θρέψαι καὶ λυκιδεῖϲ, θρέψαι κύναϲ, ὥϲ τυ φάγωντι (38), ὗϲ ποτ' Ἀθαναίαν ἔριν ἤριϲεν (23) et iterum id admonet, quod ipse eum male mulcaverit (41. 116 sq.). Dixerit quis Theocritum favere magistro, illudere discipulum. Sed Comatas non clementius tractatur: Lacon nihil boni unquam ab eo accepit (39) et contumeliose in magistrum suum invehitur: ὦ φθονερὸν τὺ καὶ ἀπρεπὲϲ ἄνδριον οὕτωϲ (40) et ταὶ δὲ τραγεῖαι ταὶ παρὰ τὶν ὄζοντι κακώτερον ἢ τύ περ ὄζειϲ (51 sq.). Nec Comatas magister non vapulavit (118 sq.). Furta fecerunt et alter alteri (1 sqq.) et uterque alienis hominibus (112 sqq.). Utrumque igitur acerbissime carpere voluisse Theocritus esset putandus.

Carmen tertium si per se consideres, ad veritatem vix referas. Attamen Tityrum (v. 2 sqq.) verum hominem viri docti intellexerunt propterea, quod Tityrum Thalysiorum ita interpretabantur. Sed etiamsi Tityrus in Thalysiis verum hominem significaret (qua de re infra dicam), in Tityrum Comissationis hoc idem valere inde non sequeretur. Demonstrari enim potest Theocritum diversis personis eadem nomina saepius imposuisse. Clearista est in Pharmaceutriis (II 74) puella Coa[2]), quae Simaethae amicae vestem uten-

---

2) Pharmaceutrias in Co insula agi his de causis verisimile est. 1) Delphis est Myndius (v. 29. 96), i. e. ex urbe Co vicina (cf. etiam Hillerum *Jahresbericht* LIV p. 187). 2) Nomen Lyconis, quem virum nobilem esse e versu 76 colligi potest, in nummis Cois aetatis illius invenitur (Paton-Hicks N. 6. 60). 3) Tibicina Samia (v. 146) Co facil-

dam tradidit, in Viatoribus (V 88) amat Comatam pastorem Sybaritanum (v. 73); quis contendet eandem puellam et hic et illic intellegi? Corydon in Pastoribus est bubulcus (v. 1) Crotoniensis[3]) artis fistulatoriae peritus (v. 28 sqq.); in Viatoribus, quos apud Thurios agi patet (Κρᾶθις v. 16. 124; Θούριος Σιβύρτας v. 72), et fistulae ignarus stipula tantum canit et cum Lacone opilione amicitia coniunctus et ipse opilio esse videtur (V 5 sqq.). Philondas IV 1 vir Crotoniensis est, cum V 114 possessio eius apud Thurios commemoretur. Itaque Tityrum carminis tertii ad septimi exemplum interpretari nulla re cogimur. Nec meliore iure a carmine quarto orsi Amaryllidem et ipsum comissatorem anonymum pro veris hominibus viri docti habuerunt. Praeter nominis iterationem eo nituntur, quod verba comissatoris ὦ χαρίεσς' Ἀμαρυλλί (III 6) a Batto repetuntur (IV 38). Sed multis locis casu factum est, ut iisdem verbis poeta uteretur[4]), et a Batto comissator moribus atque ingenio quam maxime differt.[5]) Haec Theocriti ut ita dicam negle-

---

lime versari potuit. 4) Dignum videtur commemoratione, quod nomen Delphidis ceterum ignotum (in lapide Therae invento, in quo Roehl IGA 453 nomen Delphidis legerat, Delphinium Apollinem agnovit Hiller de Gaertringen Inscr. Ins. III 537) iterum exstat in lapidibus Cois: 10 c 35 Δέλφις Φιλίνου et 137 Οὐ μόνον [ἀθλητῆρας ἀμύμ]ονας, ὦ χρυσέα Κῶ| ὑ[μ]ῖν ο[..]κ[...φαίδι]μος οἶκος ἔχει, | [ἀ]λλ' ἴδε καὶ θ[.. ἀ]οίδιμος ἅ[δ]ε ἀνέτειλε, | Δέλφις ἐπεὶ Μου[σ]ᾶν [ἥψ]α[τ]ο Ὀλυμπιάδων κτλ. Paton adnotat ad 137 *Delphis is a poet; he may be the* Δέλφις Φιλίνου *of No. 10: in this case line I may refer to the athletic successes of Philinus of Cos.* Sine dubio Philinus in athletis est, ad quos priores versus spectant; sed Delphidem eius filium esse colligi inde non potest, cum nomen Philini in Co insula maxime usitatum fuerit (22 in monumentis inveniuntur). 5) Philinus, quem cursu se superasse Delphis iactat (II 115), celeberrimus ille cursor Cous esse videtur, qui Theocriti aetate Olympia aliosque ludos saepissime vicit. Pausan. VI 17, 2 Φιλῖνον δὲ οἱ Κῷοι δόξης ἕνεκα ἀνέθεσαν· ἐν μέν γε Ὀλυμπίᾳ δρόμου γεγόνασιν αὐτῷ νῖκαι πέντε, τέσσαρες δὲ Πυθοῖ καὶ ἴσαι Νεμέων, ἐν δὲ Ἰσθμῷ μία ἐπὶ ταῖς δέκα. Eusebius chron. Olymp. 129 Φιλῖνος Κῷος στάδιον. Olymp. 130 ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.

3) Certamen Batti et Corydonis apud Crotonem fieri his argumentis probatur. 1) v. 32 sq. Corydon: αἰνέω τάν τε Κρότωνα, καλὰ πόλις, ἅ τε Ζάκυνθος | καὶ τὸ ποταῷον τὸ Λακίνιον. 2) v. 17 Corydon: ἐπ' Αἰσάροιο νομεύω, v. 23: ἐς Στομάλιμνον, v. 24: ποτὶ τὸν Νήαιθον. Quocum conferas Strab. VI p. 262 de Crotone: καὶ ποταμὸς Αἴσαρος καὶ λιμὴν καὶ ἄλλος ποταμὸς Νέαιθος.

4) Cf. Fritzsch. ad V 101. Exempla sunt I 13 Thyrsis — V 101 Comatas ὡς τὸ κάταντες τοῦτο γεώλοφον αἵ τε μυρῖκαι. XVIII 46 ὑπὸ σκιερὰν πλατάνιστον — XXII 76 ὑπὸ σκιερὰς πλατανίστους. I 38 — VII 48 ἐτώσια μοχθίζοντι. II 19 — XI 72 πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι. I 58 ὦνον καὶ τυρῶντα μέγαν λευκοῖο γάλακτος — V 53 στασῶ δὲ κρατῆρα μέγαν λευκοῖο γάλακτος. III 25 τὰν βαίταν ἀποδὺς ἐς κύματα τηνῶ ἁλεῦμαι — V 14 sq. οὔ τέ γε Λάκων | τὰν βαίταν ἀπέδυσ' ὁ Κυλαιθίδος. XIII 32 — XXII 32 ἐκβάντες δ' ἐπὶ θῖνα. Plura exempla collegit Gerckius in Mus. Rhen. XLII p. 616 n. 3.

5) Attamen iam veteres in eo consentiunt, quod Amaryllidem in utroque carmine eandem et Battum comissatorem putant. Quamobrem

gentia in nominibus tractandis eo optime declaratur, quod carmina singula emisit[6]), ita ut diversa carmina, quibus idem nomen inesset, separatim, non simul legerentur. Nulla igitur re commoveri possumus, ut carmen tertium allegorice intellegamus.

Ne in primo quidem carmine ulla res invenitur, quae ad veritatem alludat. Tamen Thyrsidem Theocritum significare doctissimi viri sibi persuaserunt. Fundamentum huic sententiae primus ut equidem video Maassius apud Susemihlium (*Gesch. d. griech. Litt. in der Alexandr.-Zt* cap. V n. 3) subicere conatus est, cum exponeret 1) primum Theocriti carmen in Co insula agi et 2) Thyrsidem pastorem Siculum Co versantem verum pastorem esse non posse. Quarum quaestionum prior pendet a versibus I 55—57: παντᾷ δ' ἀμφὶ δέπας περιπέπταται ὑγρὸς ἄκανθος, | ΑΙΠΟΛΙΚΟΝ τι θέαμα, τέρας κέ τυ θυμὸν ἀτύξαι. | τῷ μὲν ἐγὼ πορθμεῖ ΚΑΛΥΔΩΝΙΩ αἶγά τ' ἔδωκα κτλ. Insunt in his versibus duae difficultates inter se cohaerentes. (1) Pro codicum lectione αἰπολικόν scholia servarunt variam lectionem αἰολικόν[7]), atque apparet scriptum fuisse αἰολικόν idque cum male intellegeretur commutatum esse in αἰπολικόν. Αἰολικόν inde a veteribus duplici modo explicatum est: alii intellexerunt adiectivum gentile, derivatum ab Αἰολίς. In his est pars scholiorum et Hesych. s. v. Αἰολικὸν θέαμα· ἀντὶ τοῦ Αἰτωλικόν, παρὰ Θεοκρίτῳ. ἡ γὰρ Καλυδὼν Αἰολὶς ἐκαλεῖτο. Regionem illam Aeolida olim appellatam esse auctor est Thucydides (III 102) ἀνεχώρησαν οὐκ ἐπὶ Πελοποννήσου, ἀλλ' ἐς τὴν Αἰολίδα τὴν νῦν καλουμένην Καλυδῶνα καὶ Πλευρῶνα καὶ ἐς τὰ ταύτῃ χωρία καὶ ἐς Πρόσχιον τῆς Αἰτωλίας. Elucet autem ex ipso testimonio iam Thucydidis temporibus hoc nomen extra usum fuisse.[8]) Alii putarunt αἰολικόν significare αἰόλον, i. q. ποικίλον (pars scholiorum). Sententia est optima, conferas e. g. simillimum illud αἰόλον ὄστρακον Hom. hymn. Merc. 33. Sed nomen adiectivum αἰολικός neque usquam praeterea invenitur et nomina adiectiva in —ικός exeuntia a sub-

---

Munatius, cum Theocritum pro comissatore haberet, Battum esse Theocritum censuit. Schol. argum. III; ad IV 39.

6) Quod probant singuli tituli singulis carminibus praepositi. Birtius (*Das antike Buchwesen* p. 394 n. 3) non refellit nisi sententiam Ahrensii, qui carmina Theocritea a Theone primo collecta esse censuerat.

7) Schol. I 56. (1) Αἰπολικόν· ἀπατητικόν, ποικίλον, ἐκπληκτικὸν καὶ ὃ ἄν τις διὰ κάλλος θαυμάσῃ· ταῦτα γὰρ δύναται τὸ αἰολίζειν· ἢ οἷον αἰπόλος [ἂν] θαυμάσαι. ἢ Αἰολικῶς· οἱ γὰρ Αἰολεῖς ἐπὶ ἀπάτῃ διαβάλλονται. (2) Γράφεται χωρὶς τοῦ π Αἰολικόν· αἰολίζειν γὰρ τὸ ἀπατᾶν. Ἱεροκλῆς· μηδ' αἰόλιζε ταῦτα. (3) Αἰπολικόν· αἰόλον τι καὶ ποικίλον θέαμα. ἢ Αἰολικόν. Αἰολεῖς γὰρ οἱ Αἰτωλοί, ἐξ Αἰτωλίας δέ φησι τὸ ποτήριον κεκομίσθαι. Quamvis diversae adnotationes commisceantur, dilucidum est, quid sibi velint sententiae oppositae.

8) Strabo hoc nomen ita explicat (X p. 465): τὴν Πλευρωνίαν ὑπὸ Κουρήτων οἰκουμένην καὶ Κουρῆτιν προσαγορευομένην Αἰολεῖς ἐπελθόντες ἀφείλοντο, τοὺς δὲ κατέχοντας ἐξέβαλον.

stantivis, non ab adiectivis derivari solent. Itaque Ahrensius (Bucol. graec. rell. II p. 472) recte restituisse videtur αἰόλιχον. Nomina adiectiva in —ιχος exeuntia apud Dores saepius ab adiectivis derivantur (cf. Kuehner-Blass Gramm. I ed. 3, 1892 pars II p. 280): ὀρτάλιχος, ἄστριχος, τόσσιχος, apud ipsum Theocritum πύῤῥιχος (IV 20), ὅσσιχος (IV 55). (2) Altera difficultas inest in verbis πορθμεῖ Καλυδωνίῳ. Haec verba, quae et codices et Hesychius praestant, scholia ad l. recte explicant τῷ ἀπὸ Καλυδῶνος εἰς Πελοπόννησον αὐτὸ διακομίσαντι· ἀντίκειται γὰρ ἀλλήλων τὰ χωρία. Nihil aliud verba tradita dicere possunt. Cum vero portitor Calydonius esse non possit nisi in litore sinus Corinthiaci — nam si alium in locum profectus esset (Hiller ad l.), *portitor* Calydonius non vocaretur — totum carmen, siquidem lectio recta est, illic agi necesse est; quod nemo credit. Qua in difficultate succurrunt nobis scholia, quae alteram lectionem produnt: τινὲς δὲ γράφουσι Καλυδνίῳ, ἀγνοοῦντες ὡς αἱ Κάλυδναι ἐγγὺς τῆς Κῶ εἰσίν. Ὅμηρος (B 677) ʻκαὶ Κῶν Εὐρυπύλοιο πόλιν νήσους τε Καλύδνας'. Scriptum igitur erat in libro quodam πορθμῆι Καλυδνίῳ, cuius scripturae vestigium fortasse exstat in codice Ambros. 222 (k) πορθμῇ Καλυδωνίῳ. Dativus epicus πορθμῆι bene inducitur; cf. XVII 49 προθμῆα. Portitor Calydnius vectatur inter Co et Calydnam, inter quas multum commercium intercessisse inscriptiones Coae docent (cf. Paton-Hicks p. 352 sqq.). Quam facile Καλυδνίῳ commutari potuerit in Καλυδωνίῳ, scholia Ambrosiana praeclare demonstrant, quae in ipso versu Homerico Καλυδῶνας praebent pro Καλύδνας. Praeterea Wilamowitz (Paton-Hicks p. 358) ἀπ' Αἰγίλω v. 147, quod nec veteres nec recentiores interpretes satis explicarunt, recte revocasse videtur ad tribum Coam Αἰγηλίων, quam e lapidibus 393 et 394 novimus: ὁ δᾶμος ὁ Ἀντιμαχιδᾶν καὶ Αἰγηλίων καὶ Ἀρχιαδᾶν. Est igitur mea quoque sententia locus primi carminis Cos insula. Nec negari potest in Coo hoc carmine inveniri Thyrsidem pastorem Siculum: Θύρσις ὅδ' ὡξ Αἴτνας (v. 65). Concedamus autem Maassio, Thyrsidem pastorem Siculum Co versantem non satis probabiliter fictum esse: nonne licuit poetae, si qua poetica ratio poscit, quae in ipsa vitae veritate vix unquam accidunt, fingere? Ex ipsis Theocriti carminibus haec afferam exempla: 1) in carmine quarto homines diversorum temporum in unum collati sunt, ut infra demonstrabitur; 2) III 5 caper Libycus in Sicilia vel Co insula invenitur; 3) VII 71 sq. pastores Acharnensis et Lycopitas, ut equidem confido homines ficti, in Co insula collocantur; 4) vereor, ut ulli caprario opus Praxitelis toreutae fuerit, quod V 104 sq. scriptum videmus; 5) saepissime scientia litterarum contra veritatem personis rusticis tribuitur: II 15 sq. 48; III 40 sqq.; IV 31; V 150. Eadem ratione in ipso carmine primo caprarius possidet poculum caprario pretiosius et Chromis pastor Libycus in Co insulam transfertur (I 24). Thyrsidem autem ἐξ Αἴτνας facit ortum non fortuito vel ex arbitrio, sed quod de Daph-

nidis morte in Sicilia collocata (v. 68 sq.) cantaturus est. De Vergilii eclogis afferre licet, quod pastores Arcades apud Mantuam inducuntur colloquentes (VII). Patonis inventum (p. 357 n. 1) Daphnidem a Thyrside laudatum Philetam esse Theocriti magistrum nonnisi ipsa Thyrsidis interpretatione nititur. Itaque non video, quare Thyrsidem Theocritum esse putemus.

In quarto carmine veri homines aperte inducuntur. Corydon dicit IV 30 sq.: ἐγὼ δέ τις εἰμὶ μελικτάς· | κεῦ μὲν τὰ Γλαύκας ἀγκρούομαι, εὖ δὲ τὰ Πύῤῥω. Glauca, quae in scholiis adiectis vocatur κρουματοποιός, paulo post Theocritum in Hedyli epigrammate commemoratur his verbis (Athen. IV 176 d): ηὔλει δὴ Γλαύκης μεμεθυςμένα παίγνια Μουςέων.[9]) De Pyrrho scholiasta ad l. adnotat: ὁ δὲ Πύῤῥος Ἐρυθραῖος ἢ Λέςβιος, μελῶν ποιητής. Apparet auctorem scholiastae de Pyrrhi patria nihil certi scivisse. Itaque Meinekius (Anal. Alex. 245 sq.) Pyrrhum cinaedologorum auctorem intellegendum esse, quamvis Milesius appelletur[10]), recte ut puto coniecit, praesertim cum talis generis poeta iuxta Glaucam exspectetur. Praeterea nomen Milonis, quem Theocritus Aegonem Olympiam facit ducentem (v. 5 sq. 11), ad praeclarum illum athletam spectare videtur, quem sexies Olympia, saepissime alios ludos vicisse tradunt.[11]) Neque eo refutatur haec sententia, quod Milo ducentos circiter annos ante Glaucam et Pyrrhum ipsumque Theocritum vixit[12]); immo hinc elucet Theocritum ut poetam res et personas sponte electas in unum composuisse. Tum eos, qui a Lampriade sunt (v. 20 sqq.), veros homines esse oportet, cum fictorum tenuitatem ludificari insulsum sit; ipsius vero Lampriadis nomen non hominis, sed herois eponymi esse videtur, cum τοὶ τῶ Λαμπριάδα (21) in versu sequente δᾶμος appellentur (cf. Hiller. ad l.). Quos enumeravi homines veros neque ficto pastorum habitu

---

9) Ceterum cf. de ea Bergkii commentationem Mus. Rhen. 1842 p. 357 sqq.

10) Suidas s. v. Σωτάδης· ἐχρήςατο δὲ τῷ εἴδει τούτῳ καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλὸς καὶ Πύῤῥος ὁ Μιλήςιος καὶ Θεοδωρίδας καὶ Τιμοχαρίδας καὶ Ξέναρχος. Athenaeus eundem virum Pyretem nominat (XIV p. 620 e): ὁ δὲ Ἰωνικὸς λόγος τὰ Σωτάδου καὶ τὰ πρὸ τούτου Ἰωνικὰ καλούμενα ποιήματα, Ἀλεξάνδρου τε τοῦ Αἰτωλοῦ καὶ Πύρητος τοῦ Μιληςίου καὶ Ἀλέξου καὶ ἄλλων τοιούτων ποιητῶν προφέρεται.

11) Pausan. VI 14, 5: Μίλωνα δὲ τὸν Διοτίμου πεποίηκε μὲν Δαμέας ἐκ Κρότωνος καὶ οὗτος· ἐγένοντο δὲ τῷ Μίλωνι ἓξ μὲν ἐν Ὀλυμπίᾳ πάλης νῖκαι, μία δὲ ἐν παιςὶν ἐξ αὐτῶν, Πυθοῖ δὲ ἕν τε ἀνδράςιν ἓξ καὶ μία ἐνταῦθα ἐν παιςίν. Joan. Antioch. fg. 1, 27 Mueller: Μίλων ὁ Κροτωνιάτης ἐνίκηςεν Ὀλύμπια ἑξάκις, Ἴςθμια δεκάκις, Νέμεα ἐννάκις. Euseb. chron. Olymp. 62: Μίλων Κροτωνιάτης πάλην· ὃς νικᾷ Ὀλύμπια ἑξάκις, Πύθια ἑξάκις, Ἴςθμια δεκάκις, Νέμεα ἐννάκις.

12) Quam difficultatem iam veteres interpretes animadverterunt. Schol. argum. IV: τὰ μὲν πράγματα διάκεινται ἐν Κρότωνι τῆς Ἰταλίας· οὐ πάντως δὲ ὁ Θεόκριτος κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους γέγονε τῷ Μίλωνι, ἐπεὶ μέμνηται αὐτοῦ, ἀλλ' ἔςτι πολὺ νεώτερος, εἴγε ὁ Μίλων τὴν ξ' πάλην νικᾷ παίδων, ὁ Θεόκριτος δὲ ὥςπερ ἐδείξαμεν κατὰ τὴν ρκδ' Ὀλυμπιάδα ἤκμαζεν. Cf. ad IV 6.

involvuntur et suis veris nominibus vocantur. Ipsi vero pastores, Aegon, Battus, Corydon, falso verorum hominum partes tueri creduntur. Atque Aegonem pro vero homine habuit Knaack (*Verhandl. der 44. Vers. dtsch. Phil. u. Schulm.* p. 49). Milonem enim athletam diversum non esse a Pythagoreo Milone et ipso Crotoniensi (Diog. Laert. VIII 1, 21 al.) docet Porphyrius (vit. Pyth. 55): τῶν ἑταίρων τοῦ Πυθαγόρου συνηγμένων ἐν τῇ Μίλωνος οἰκίᾳ τοῦ ἀθλητοῦ. Aegonem Crotoniensem inter Pythagoreos enumerat Iamblichus (vit. Pyth. 267): Κροτωνιᾶται Ἱππόστρατος, Δύμας, Αἴγων, Αἵμων κτλ. Unde Aegonem Pythagoreum apud Theocritum intellegendum esse Knaackius collegit. At Milo ut athleta inducitur nec de Pythagoreis agi ulla re significatur: Milo Aegonis personae certum aliquem hominem subesse non magis probat quam Philinus Delphidis personae in Pharmaceutriis (II 115).

Batti personae, si mirum illud Munatii inventum omittimus (n. 5), plerique virorum doctorum inde ab Hartungio (*Die Bukoliker* 1858, p. X sq. 370) Callimachum subesse censuerunt ideo, quod patri Callimachi nomen Batti fuit.[13]) Quae coniectura ut in vetustissimis ita in falsissimis est, cum ratione quam maxime perversa utatur. Primum enim demonstrandum erat poetam sub pastore quodam latere, postea interrogandum quis fuerit poeta et quare hoc ipsum nomen acceperit; e nomine autem solo plane nihil de poeta personato colligere licet. Atque accedit, quod Callimachus Batti filius nullo modo Battus appellari potuit (v. append.). Quae autem Batto tribuuntur res et verba multum abest, ut Callimachum vel alium poetam designent.

Corydoni allegorice interpretando post Hartungium (p. X) operam navavit Reitzensteinius (p. 229 sqq.). Qui duobus locis nisus Alexandrum Aetolum sub Corydone delitescere sibi persuasit. Sed utrumque locum falso intellectum esse facile perspicitur. Agitur vero

1) de Corydonis verbis IV 30 sqq.: ἐγὼ δέ τις εἰμὶ μελικτάς· | κεὖ μὲν τὰ Γλαύκας ἀγκρούομαι, εὖ δὲ τὰ Πύρρω. | αἰνέω τάν τε Κρότωνα, καλὰ πόλις, ἅ τε Ζάκυνθος | καὶ τὸ ποταῷον τὸ Λακίνιον, ᾇ περ ὁ πύκτας | Αἴγων ὀγδώκοντα μόνος κατεδαίσατο μάζας. | τηνεῖ καὶ τὸν ταῦρον ἀπ᾽ ὤρεος ἆγε πιάξας | τᾶς ὁπλᾶς κῆδωκ᾽ Ἀμαρυλλίδι, ταὶ δὲ γυναῖκες | μακρὸν ἀνάυσαν, χὠ βουκόλος ἐξεγέλασσεν. Reitzensteinius ita argumentatur: Corydon Pyrrhum imitatus Aegonis athletae facta cantat; Alexandrum Aetolum Pyrrhi Milesii sectatorem fuisse et popularis sui Titormi facta cantasse constat; fabulam de Aegone athleta ad exemplum Astyanactis Milesii a Milesio Pyrrho ut videtur laudati narratam esse scholia tradunt;

---

13) Suid. s. v. Καλλίμαχος, υἱὸς Βάττου καὶ Μεσάτμας, Κυρηναῖος, γραμματικός. Procl. Chrest. p. 244, 22 Westph. Καλλίμαχον τὸν Βάττου. Κυρηναῖος δὲ οὗτος ἦν. In ipsius epigrammate (AP VII 415): Βαττιαδέω παρὰ σῆμα φέρεις πόδας εὖ μὲν ἀοιδὴν | εἰδότος, εὖ δ᾽ οἴνῳ καίρια συγγελάσαι patronymicum nomen non ad patrem, sed ad gentem spectat (cf. appendicem).

nonne per Corydonem Alexandrum denotari patet? Quae Reitzensteinii argumenta male stare puto. Primum enim verba τὰ Γλαύκας καὶ τὰ Πύῤῥω ἀγκρούεσθαι significare non possunt *eodem modo quo Glauca et Pyrrhus carmina componere.* Quae enim Reitzensteinius affert exempla hunc loquendi usum non probant. Zenob. I 14; II 15: ἄειδε τὰ Τέλληνος· ἐπὶ τῶν σκωπτικῶν τίθεται ἡ παροιμία. Τέλλην γὰρ αὐλητὴς ἐγένετο κτλ. Valet quidem τὰ Τέλληνος ἀείδειν idem atque *canere ad modum Tellenis*; sed cum de proverbio agatur, cuius proprium sit generalem sententiam uno certo exemplo indicare, de Corydonis verbis, quae propria sint, nihil hinc efficitur. Praeterea protulit Cic. Tusc. III 45: *O poetam egregium! quamquam ab his cantoribus Euphorionis contemnitur,* et Hor. sat. I 10, 17 sqq.: *hoc stabant, hoc sunt imitandi; quos neque pulcher | Hermogenes unquam legit neque simius iste | nil praeter Calvum et doctus cantare Catullum.* Ciceronem et Horatium imitationes illas illudere atque imitatoribus obtrectare elucet; itaque verba Corydonis, qui de se ipso loquatur, his locis illustrari non possunt. Deinde versus 32 sqq. ad imitationes Pyrrhi spectare falso affirmatur. Primum enim Pyrrho, cum quod quidem nos sciamus in lascivis tantum versatus sit, carmen de athletae factis adscribere non licet nisi gravibus prolatis argumentis. Tum Alexander Aetolus cum Pyrrho convenisse non dicitur nisi in lascivis; in his autem, si quid nominum ordini tribuas, Pyrrhum non secutus, sed antegressus est (n. 10). Titormum autem popularem in libro περὶ ἀγώνων soluta oratione conscripto Alexandrum tractasse puto, cum ab Athenaeo inter Theodorum et Phylarchum afferatur (X 412 ef): Μίλων δ᾽ ὁ Κροτωνιάτης ὥς φησιν ὁ Ἱεραπολίτης Θεόδωρος ἐν τοῖς περὶ ἀγώνων, ἤσθιε μνᾶς κρεῶν εἴκοσι καὶ τοσαύτας ἄρτων οἴνου τε τρεῖς χοᾶς ἔπινεν. ἐν δὲ Ὀλυμπίᾳ ταῦρον ἀναθέμενος τοῖς ὤμοις τετραέτη καὶ τοῦτον περιενέγκας τὸ στάδιον μετὰ ταῦτα δαιτρεύσας μόνος αὐτὸν κατέφαγεν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Τίτορμός τε ὁ Αἰτωλὸς διηριστήσατο αὐτῷ βοῦν, ὥς ἱστορεῖ ὁ Αἰτωλὸς Ἀλέξανδρος. Φύλαρχος δέ φησιν ἐν τῇ γ´ τῶν ἱστοριῶν τὸν Μίλωνα ταῦρον καταφαγεῖν κατακλιθέντα πρὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διός. διὸ καὶ ποιῆσαι εἰς αὐτὸν Δωριέα τὸν ποιητὴν τάδε κτλ. Denique erravit scholiasta, cum fabulam Aegonis de Astyanactis fabula derivaret. Ex ipsius enim adnotatione apparet fabulas esse plane diversas[14]: Aegon bovem ungula captum de monte usque ad puellam amatam portavit, Astyanax bovis ungulam prensam tanta vi continuit, ut bos, qui se liberare vellet, ungulam in eius manu relinqueret. Scholiasta ea tantum re, quod uterque bovis ungulam apprehendebat, commotus esse

14) Schol. IV 34: εἰς Αἴγωνα μετήνεγκε τὰ περὶ τοῦ Μιλησίου Ἀστυάνακτος ἱστορούμενα. φασὶ γὰρ τοῦτον Ἴσθμια νικήσαντα καὶ οἴκοι παραγενόμενον ἐκ τῆς ἰδίας ἀγέλης τοῦ μεγίστου λαβέσθαι βοὸς τῆς χηλῆς καὶ μὴ ἀνεῖναι, ἕως ὁ ταῦρος ἐλευθερῶν τὸ σῶμα ἀπέβη βίᾳ, κατέλιπε δὲ τὴν ὁπλὴν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

videtur, ut alteram fabulam de altera deduceret. Re vera multae fabulae similes de athletarum robore atque edacitate erant pervulgatae. Simillima est e. g. fabula, quam Athenaeo auctore Theodorus de Milone tradidit. Quae cum ita sint, carmen de Crotone oppido atque Aegone athleta ad Pyrrhum nullo modo spectat; immo Theocritus, postquam sive amicitia sive alia causa permotus Glaucam et Pyrrhum poetas v. 31 commemoravit, in sequentibus versibus prorsus eos neglegens res ex ipso carminis argumento haustas Corydoni cantandas tribuit.

2) Alter, quo Reitzensteinius utitur, locus est v. 62 sq., ubi Battus dicit: εὖ γ' ὤνθρωπε φιλοῖφα. τό τοι γένος ἢ Σατυρίσκοις | ἐγγύθεν ἢ Πάνεσσι κακοκνάμοισιν ἐρίζεις. Quae intellegi non posse putat, nisi Corydon de Satyro quodam re vera originem duxerit, — quod de Alexandro constet.[15]) Argumentis huic interpretationi obiectis Reitzensteinius frustra occurrit. In versibus enim propositis duae elocutiones iuxta ponuntur, hinc: consanguinitate propinquus es Satyriscis[16]), illinc: certas cum Panibus. Utramque elocutionem unius sententiae esse inde apparet, quod per ἤ — ἤ coniunguntur. Significat igitur *consanguineum esse* idem atque *certare*, i. e. imagine omissa *parem esse.*[17]) Qua vero re is, quem Battus alloquatur, Satyriscis vel Panibus similis sit, voce praecedente φιλοῖφα declaratur. Saepius enim homines libidinosi comparantur cum Satyris et Panibus, quippe qui singulariter libidinosi credantur. Hermippus apud Plut. Per. 33 Periclem appellat βασιλεῦ σατύρων, et in carmine illo lascivo, cui Ὀαριστύς inscribitur, Daphnis amator bis σατυρίσκος vocatur (v. 3. 48). Panes vero homines amorum cupidos appellatos esse testis est Hesychius s. v. πᾶνες· τοὺς ἐσπουδακότας σφοδρῶς ἐπὶ τὰς συνουσίας ἔλεγον. Quae cum ita se habeant, versus sunt clari ac perspicui. Reitzensteinii vero interpretatio et alteram sententiae partem, intellego de Panibus, praetermittit ac neglegit et Theocritum per Satyriscos in Alexandri patrem satis inepte facit iocantem. Ceterum Battus versibus allatis Corydonem omnino non alloquitur, sed seniculum, de quo inde a versu 58 solo agitur. Interrogavit enim Battus versu 58 sq. Corydonem, num seniculus amore Erotidis puellae ardere pergeret. Respondit Corydon v. 60 sq. eum vel ita ardere, ut in ipsa furnaria (καὶ ποτὶ τᾷ μάκτρᾳ) cupidinem exerceat. Postquam Corydon plus dixit quam Battus exspectaverat, cum omni ratione pugnaret, si Battus hoc responso neglecto nunc

---

15) Suid. s. v. Ἀλέξανδρος Αἰτωλὸς ἐκ πόλεως Πλευρῶνος, υἱὸς Σατύρου καὶ Στρατοκλείας, γραμματικός.

16) Cf. Aesch. Suppl. 388 νόμῳ πόλεως φάσκοντες ἐγγύτατα γένους εἶναι. Dem. Macart. § 3 οὖσα ἐγγυτάτω Ἁγνίᾳ τῷ ἐξ Οἴου.

17) Cf. Xen. Cyneg. I 12 Μενεσθεὺς δὲ ἐκ τῆς ἐπιμελείας τῆς τῶν κυνηγεσίων τοσοῦτον ὑπερέβαλε φιλοπονίᾳ, ὥστε ὁμολογεῖν τοὺς τῶν Ἑλλήνων πρώτους ὑστέρους εἶναι .. ἐκείνου πλὴν Νέστορος· καὶ οὗτος οὐ προέχειν λέγεται, ἀλλὰ ἐρίζειν.

Corydonis libidinem increparet, de qua ne unum quidem verbum antea factum est. Immo Battus postquam audivit, quanta cupiditate seniculus incensus sit, eum quamvis absentem alloquitur, cum clamat εὖ γ᾽ ὤνθρωπε φιλοῖφα. Homines autem absentes ipse Battus saepius alloquitur: Aegonem v. 26 sqq., Amaryllidem v. 38 sqq.

Si quae explicavimus vera sunt, in quarto quoque carmine veri homines suis veris nominibus appellantur, cum pastores veros homines tecte significare negandum sit.

Messores carminis decimi, quamvis nusquam dilucide ad veritatem alludatur, a Reitzensteinio (p. 239 sqq.) inter poetas relati sunt. Ac Milo Sositheus esse dicitur, quod carmen Lityersis pronuntiet (X 41): θᾶcαι δὴ καὶ ταῦτα τὰ τῶ θείω Λιτυέρcα. Sed etiamsi concedamus Sosithei fabulam Theocrito ante oculos obversatam esse — quamvis persona Lityersis ut messoris cantantis non a Sositheo inventa sit[18]) — Theocritum Milonem ad eam adludentem fecisse veri multo similius sit quam ipsum Sositheum sub Milone delitescere. Mirum vero est, quod Reitzensteinius Callimachum sub Batti persona induci contendit. Nam nomen Batti in ipsis carminis verbis non exstat, et me quidem iudice non a Theocrito, sed a viris doctis Theocritum enarrantibus carmini adiectum est. Traditur quidem nomen Batti 1) in argumento diversisque locis scholiorum, 2) in libris quibusdam, ubi carmini inscribitur. Praebent enim (cf. Ziegl. ed.) Ἐργατίναι ἢ Θεριcταί. Βάττοc. Μίλων. Med. 37 — Ἐργατίναι ἢ Θεριcταί. Βάττοc καὶ Μίλων. Medic. 16; Vatic. 42; ed. Call. — Ἐργατίναι ἢ Θεριcταί. Μίλων καὶ Βάττοc. Δωρίδι. δραματικόν. Paris. Reg. 2832 — Βάττοc καὶ Μίλων. Coisl. 169. Sed libros pendere ab argumento scholiorum his causis probatur: (1) desunt nomina personarum in Ambrosiano k, qui optimus habetur, Ambr. 32, edd. Med. Ald. Junt.; (2) iuxta duplicem inscriptionem Ἐργατίναι ἢ Θεριcταί tertia sane genuina esse non potest; (3) e scholiis nonnulla in libros venisse et e ceterarum inscriptionum traditione et in ipso carmine decimo e verbis codicis Paris. Reg. 2832 apparet. Est igitur grammaticus quidam totius traditionis auctor. Et eius opinionem falsam esse eo satis superque probatur, quod eidem personae, quam Battum audire scholiasta putat, in carmine ipso aliud nomen datur: Βουκαῖοc v. 1. 57, Βοῦκοc v. 38. Veteres quidem grammatici quaesiverunt, propriumne sit hoc nomen an appellativum.[19]) Apud Nicandrum βουκαῖοc sine ulla dubitatione

18) Schol. X 41: ὅθεν καὶ νῦν οἱ θεριcταὶ κατὰ Φρυγίαν ᾄδουcιν αὐτὸν ἐγκωμιάζοντεc ὡc ἄριcτον θεριcτήν. τοῦτον δέ φηcιν Ἀπολλόδωροc ᾠδὴν εἶναι θεριcτῶν λέγων οὕτω· ʽκαθάπερ ἐν μὲν θρήνοιc Ἰάλεμοc, ἐν δὲ ὕμνοιc Ἴουλοc, ἀφ᾽ ὧν καὶ τὰc ᾠδὰc αὐτὰc καλοῦcιν, οὕτω καὶ τῶν θεριcτῶν ᾠδὴ Λιτυέρcαc.ʼ Athen. XIV 619 a: ἡ δὲ τῶν θεριcτῶν ᾠδὴ Λιτυέρcηc καλεῖται.

19) Schol. X 1: βουκαῖον οἱ μὲν τὸν θεριcτὴν ἤκουcαν ἀπὸ τοῦ βου- ἐπιτατικοῦ μορίου καὶ τοῦ καίνω τὸ κόπτω καὶ θερίζω, ὁ μεγάλωc καίνων· ἢ cὺν βοῇ καὶ ᾠδῇ καίνων. τινὲc δὲ τὸν βουκόλον. βέλτιον δὲ τὸν

nomen appellativum est: Ther. v. 4 sq. cὲ δ᾽ ἂν πολύεργος ἀροτρεὺς | βουκαῖός τ᾽ ἀλέγοι καὶ ὀροιτύπος et numero plurali in fgm. 90 (schol. Nic. Ther. 349) βουκαῖοι ζεύγεσσιν ἀμορβεύουσιν ὀρήων. Significat pastorem. Sed apud Theocritum proprium id esse inde elucet, quod praeter formam plenam correpta adhibetur. Et recta interpretatio servata est in scholio ad v. 38: Βοῦκος· Βουκαῖος, ὄνομα κύριον. παρὰ δὲ Νικάνδρῳ ὁ βουκόλος (Diphilus; cf. n. 19). Res igitur ita se habet: nomen appellativum proprium factum est; Theocritus nomen proprium de veritate accepit. Iam vero facile intellegitur, qua re scholiasta ad falsam de Batto coniecturam adductus sit: cum nomen Βουκαῖος appellativum esse putaret, desiderabat nomen messoris cum Milone colloquentis et coniectabat eum, cum et ipse amore contabesceret, eundem esse atque comissatorem carminis tertii, Battum (cf. n. 5). Reitzensteinius autem vel eo processit, ut nomen Batti, si traditum non esset, investigando reperiri posse censeret propter magnam similitudinem, quae messori et cum pastore carminis quarti et cum Callimacho ipso esset. Cum vero argumenta tam levia sint, ut certo nemini persuadeant, id attulisse sufficiat, quod summum esse ipse confitetur. Incipit carmen messoris amantis (v. 24 sq.): Μῶσαι Πιερίδες, συναείσατε τὰν ῥαδινάν μοι | παῖδ᾽· ὧν γὰρ χἄψησθε, θεαί, καλὰ πάντα ποιεῖτε, et in Callimachi prooemio Aetiorum exstant hi versus (fg. 121 Schn.): Ἕλλατε νῦν, ἐλέγοισι δ᾽ ἐνιψήσασθε λιπώσας | χεῖρας ἐμοῖς, ἵνα μοι πουλὺ μενοῦσιν ἔτος. Profecto uterque Musas invocat. Reitzensteinii igitur interpretatio allegorica a decimo quoque carmine arcenda est ac removenda.

Thalysia ab omnibus interpretibus per ἀλληγορίαν accipiuntur nec tamen pari ratione. Nobis e re esse videtur primum qui homines veri sint statuere, postea quaerere de fictis quae vocantur nominibus. Thalysia in Co insula collocata esse constat (Chalcon rex Cous 6, fons Burina 6, Pyxae 130). Itaque Philetam v. 40 celeberrimum illum poetam et grammaticum Coum esse patet. Sicelidas (= Asclepiades, ut infra explicabitur) poeta Samius (v. 40) laudatur etiam ab Hedylo (Athen. XI p. 473b): ἀλλὰ παρ᾽ οἶνον | Σικελίδου παίζει πουλὺ μελιχρότερον et a Meleagro (AP IV 1, 46): ἐν δὲ Ποσείδιππόν τε καὶ Ἥδυλον ἄγρι᾽ ἀρούρης | Σικελίδεω τ᾽ ἀνέμοις ἄνθεα φυόμενα. Contra Aratum Thalysiorum (v. 98. 102. 122) diversum esse a poeta Solensi Wilamowitzius (*Nachr. der Goett.*

ἀροτῆρα ἀκούειν, τὸν σὺν τοῖς βουσὶ καίνοντα τὴν γῆν καὶ τέμνοντα· ὑποκοριστικῶς δὲ βοῦκος εἴρηται. Δίφιλος δὲ ἐν πρώτῳ τῶν Νικάνδρου Θηριακῶν κύριον ὄνομα τὸν Βουκαῖον λέγει. Etym. Magn. s. v. Βούκαιος· Νίκανδρος ʽΒούκαιός τ᾽ ἀλέγοι καὶ ὀροίτυπος᾽, καὶ Θεόκριτος. Σημαίνει δὲ τὸν ἀροτριαστήν, τὸν τοῖς βουσὶ καίνοντα τὴν γῆν, τουτέστι κόπτοντα καὶ σχίζοντα. Eustath. Il. N p. 962, 12 sqq.: ἄλλοι δὲ βουκάκιε γράφουσιν, ὅ ἐστιν ἄγροικε, παραφέροντες τὴν χρῆσιν βοῦκον καὶ βουκαῖον τὸν ἄγροικον λέγουσαν παρά τε Νικάνδρῳ ἐν τῷ ʽβουκαῖος ὄρει τύπος᾽ καὶ παρὰ Θεοκρίτῳ κτλ.

Ges. d. W. 1894, p. 182 sqq.) optimis argumentis demonstravit. Conieceerat quidem Haulerus (*De Theocriti vita et carminibus*, Diss. Frib. 1855, p. 13), cui inter multos alios imprimis Usenerus (Mus. Rhen. XXIX 43 sqq.) adstipulatus est, invocationem Panis Arcadici[20]) positam esse in memoriam hymni ab Arato in Panem Arcadicum confecti.[21]) Sed haec invocatio eo satis declaratur, quod Pan et pastorum deus et παιδεραστής creditur.[22]) Panis fabulas et consuetudines Arcadicas aliis quoque locis Theocritus commemorat: I 16 sqq., 123 sqq.; II 48.[23]) Contra haec momenta obstant, quominus Aratum Thalysiorum poetam Solensem agnoscamus. Primum Aratus poeta a Callimacho et Leonida Tarentino aequalibus ad exemplum ut videtur Homerici nominis (Il. Ρ 494. 517. 535; Od. γ 414. 440[24])) Ἄ̄ρητος appellatur, cum Theocritus formam Ἄ̆ρατος adhibeat. Quod quidem magni momenti non est, cum nominis Ἄρατος item ac verbi ἀρᾶσθαι primam syllabam utraque ratione metiri possis.[25]) Theocritus autem Aratum appellat hospitem suum (VII 119 βάλλετ᾿, ἐπεὶ τὸν ξεῖνον ὁ δύσμορος οὐκ ἐλεεῖ μευ), quod male comprehenditur, nisi Aratus non ad tempus Co moratur, sed stabilem sedem ibi collocavit; et nomen Arati saepius in lapidibus nummisque Cois invenitur.[26]) Quo accedit, quod Aratum poetam Co fuisse vel Theocrito amicum qui de vita eius exposuerunt plane ignorant. Quibus de causis civem quendam Coum a Theocrito dici cum Wilamowitzio persuasum habemus.

Ceteras personas non novimus nisi e Thalysiis ipsis. Quas e vitae veritate sumptas esse variis causis probatur. Phrasidamus atque Antigenes eorumque pater Lycopeus tales sint necesse est,

---

20) Cum pueri Arcadici Panem verberaturi sint, nisi Simichidae obsequatur (v. 106 sqq.), certa mihi videtur coniectura Meinekii, qui v. 103 Μαλέας pro Ὁμόλας itaque pro Pane Thessalico Arcadicum restituit.

21) Vita Arati III § 19: ἐπισταθεὶς δὲ τῷ βασιλεῖ πρῶτον μὲν αὐτοῦ ποίημα ἀνέγνω τὸ εἰς τὸν Πᾶνα τῆς Ἀρκαδίας.

22) Schol. VII 103: εὔχεται δὲ αὐτῷ ὡς παιδεραστῇ. Steph. Byz. s. v. Αἴγινα· Πὰν ὁ Μαλειήτης, τρύπανον αἰπολικόν. Cf. Reitzenstein p. 250 sqq.

23) Qui loci Reitzensteinio (p. 253 sq.) e carmine quodam Arati praeterea ignoto fluxisse videntur, quod Aratum Arcadicam illam poesin bucolicam imitatum esse probet. Multo proclivius est putare Theocritum e libro solute scripto hausisse (cf. Wilamowitzium l. c. p. 194).

24) Quam observationem Bechtelius liberaliter mecum communicavit.

25) Callim. ep. 27 (AP IX 507): Ἡσιόδου τό τ᾿ ἄεισμα καὶ ὁ τρόπος· οὐ τὸν ἀοιδὸν | ἔσχατον, ἀλλ᾿ ὀκνέω, μὴ τὸ μελιχρότατον | τῶν ἐπέων ὁ Σολεὺς ἀπεμάξατο· χαίρετε λεπταὶ | ῥήσιες Ἀρήτου σύμβολον ἀγρυπνίης. Item Leonidas Tarentinus paulo post Aratum scripsit (AP IX 25): Γράμμα τόδ᾿ Ἀρήτοιο δαήμονος, ὅς ποτε λεπτῇ φροντίδι δηναιοὺς ἀστέρας ἐφράσατο. Contra alteram mensuram praestat e. g. Meleager (AP IV 1, 49): ἄστρων ἴδριν Ἄρατον ὁμοῦ βάλεν.

26) Ἄρατος Κλευφάντου Paton 10 c 58; Ἀ. Μακαρίνου 10 c 81; Ἄρατος N. 90. 139. 219. Praeterea nomina derivata Ἀρατίδας, Ἀρατίων, Ἀράτιον, Ἀρατογένης.

quod fictorum hominum originem ad abavum fabulae referre insulsum esset (VII 3 sqq.). Cum Phrasidamo atque Antigene una diem festum celebrant Simichidas, Eucritus, Amyntas (v. 1 sqq., 131 sqq.); hi igitur sunt homines veri, quoniam illi sunt. Nec minus Lycidam, qui cum Simichida certet, verum hominem esse apparet. Suntne vero eae quoque personae verae, quae primariae actionis expertes in carminibus tantum Simichidae et Lycidae laudantur? Lycidas in propemptico Ageanactis (52—89) suo nomine illius amatorem se appellat (VII 55 sq.); Simichidas postquam se ipsum induxit Myrto puellam amantem (VII 96 sq.), cantat Arati amici sui amorem in Philinum (97 sq., 118 sqq.), quem ut Moloni concedat Aratum admonet.[27]) Lycidas igitur et Simichidas veros esse probant Ageanactem, Myrto, Aratum, Philinum, Molonem, praesertim cum Aristim, quem Simichidas affert amorem Arati testantem, talem esse agnominatio in eius nomine facta satis doceat.[28]) Contra Tityrus tibicinesque Acharnensis et Lycopitas, quos in celebrando die festo cantaturos esse Lycidas pronuntiat (v. 71 sqq.), ad exornandam rusticae voluptatis descriptionem inserti esse videntur. Nam neque nomini Tityri neque carminibus Tityro datis proprii quicquam est, quod ad certum hominem spectare videatur. Etenim nomen Tityri est nomen ut ita dicam κατ' ἐξοχήν pastorale; est enim τίτυρος idem atque τράγος, ut infra fusius explicabitur. Quas vero Tityrus canit res sunt κατ' ἐξοχήν pastorales, notissimae fabulae Daphnidis et Comatae. Assentiri enim non possum Wilamowitzio (*De Lycophronis Alexandra,* Ind. Gryph. 1883/84, p. 13 adn.), qui versus 78—89 in duas partes ita dividit, ut 78—82 in Tityri, 83—89 in Lycidae carmen quoddam referat: Tityrum Lycum Rheginum fabulae auctorem diligenter secutum fabulam de caprario sine nomine prodidisse[29]), Lycidam vero Cretensem adiecisse huic fabulae nomen

27) VII 122 sqq.: Μηκέτι τοι φρουρέωμες ἐπὶ προθύροισιν, Ἄρατε, | μηδὲ πόδας τρίβωμες· ὁ δ' ὄρθριος ἄλλον ἀλέκτωρ | κοκκύζων νάρκαισιν ἀνιαραῖσι διδοίη, | εἷς δ' ἀπὸ τᾶσδε, φέριστε, Μόλων ἄγχοιτο παλαίστρας. Ad versum 125 scholiasta adnotat: ὁ Μόλων ὀνομαστικῶς εἴρηται· δύναται δὲ καὶ μολὼν μετοχὴ εἶναι ἀντὶ τοῦ μετερχόμενος. Hanc interpretationem accepit e. g. Hartungius (l. l. p. XIV). Sed si μολών participium esset, exspectaretur ἄλλος pro εἷς; εἷς enim si pro se staret, vertendum esset *unus*, et desideraremus, ut poeta indicaret hunc unum non esse Aratum, sed alium quendam. Nomen Molonis est usitatum. Quod autem scholia praeter Molonem Simonem afferunt Arati rivalem (Μόλων καὶ Σίμων Ἀράτου ἀντερασταί), e carminibus Arati Solensis manasse videtur, quem hic intellegebant (ad VI 2): πρὸς τὸν Ἄρατον τὸν ποιητὴν τὸν τὰ Φαινόμενα γράψαντα φίλον ὄντα διαλέγεται ὁ Θεόκριτος· ἰσόχρονος γὰρ ἦν αὐτῷ. οὗ καὶ ἀλλαχόθεν μνημονεύει, ἔνθα πρὸς Ἀγεάνακτα τὸν Μυτιληναῖον ὡμίλει.

28) VII 99 sqq.: οἶδεν Ἄριστις, ἐσθλὸς ἀνήρ, μέγ' ἄριστος, ... ὡς ἐκ παιδὸς Ἄρατος ὑπ' ὀστέον αἴθετ' ἔρωτι.

29) Schol. VII 78: Λύκος φησὶ τῆς Θουρίας ὄρος Θάλαμον, ὑφ' ᾧ ἄντρον τῶν Νυμφῶν· καλοῦσι δὲ αὐτὰς Λουσιάδας οἱ ἐπιχώριοι ἀπὸ τοῦ παραῤῥέοντος Λουσίου ποταμοῦ. ἐν τούτῳ ποιμὴν ἐπιχώριος δεσπότου

Comatae popularis fabulosi. Certum quidem est Lycidam argumento carminis Tityri usque ad v. 82 narrato postea ipsum Comatam divum alloqui; sed nomine addendo quasi censuram Tityri docte eum agere et minus aptum est neque ulla re significatur. Imprimis autem Meinekii coniecturam (*Theocritus Bion Moschus* ed. 3, 1856, p. 255 sq.) Comatam esse vatem illum Cretensem[30]), male stare mihi persuasi. Primum enim Comatas Cretensis est fatidicus vates, cum in Thalysiis de canente caprario eoque servo agatur. Quo accedit, quod fabulam caprarii a Nymphis servati et Lycus Rheginus et ipse Theocritus apud Thurios collocarunt. Casui enim tribuere non possum, quod Theocritus in carmine quinto caprarium Comatam apud Thurios facit versantem; immo cum nomen Comatae a fabula solveret, locum fabulae retinuit.[31]) Si vero fabulam coniunctam cum nomine Comatae apud Thurios collocavit, nomine Comatae adiecto in Cretam translata esse non potest. Denique nomen Comatae in fabulis saepius invenitur. Notissima est fabula de Comata Stheneli filio, qui Aegialiam Diomedis uxorem absente coniuge in stuprum illexit; quam fabulam Lycophro poeta Theocrito natu paulo maior versibus exposuit (Eustath. ad Dion. Perieg. 483; cf. schol. ad l.). Itaque ne raritas quidem nominis nos commovet, ut obscurum illum vatem cum fabula pastorali coniunctum esse censeamus. Mihi quidem res ita se habere videtur. Nomen Comatae neque a Lycida neque a Tityro neque a Theocrito fabulae additum est, sed iam in Theocriti exemplo, Lyci ut videtur historiis, cum ea coniunctum erat. Fabulae enim sine nomine haud facile traduntur et re vera, quod in iis, quae scholia de Lyci fabula narrant, nomen Comatae deest, cum ipsa Lyci verba non recitentur, nihil refert. Iam vero paucis excutiamus oportet, quod alii veteres interpretes coniectaverunt, hanc fabulam sive de Daphnide sive de Menalca in Comatam a Theocrito translatam esse. Ac de Daphnide

---

θρέμματα βόσκων ἔθυεν ἐπὶ cυχνὰ ταῖc Μούcαιc. οὗ χάριν δυcχεράναc ὁ δεcπότηc εἰc λάρνακα κατακλείcαc ἀπέθετο αὐτὸν, εἰ cώcειαν αὐτὸν αἱ θεαί. ἐξηκούcηc δὲ διμήνου παραγενόμενοc καὶ τὰ ζύγαcτρα τῆc λάρνακοc διανοίξαc ζῶντα κατείληφε καὶ τὴν λάρνακα κηρίων πεπληρωμένην εὗρεν.

30) Clem. Alex. Strom. I 398 P. (Iudaeorum prophetae cum Graecis comparantur): cιγάcθω γὰρ Κομήτηc ὁ Κρήc, Κινύραc ὁ Κύπριοc κτλ.

31) Quod neglexit Joh. Schmidt (Mus. Rhen. XLV 1890 p. 148 sq.). Censet enim fabulam Comatae diversam esse ab ea quam Lycus narraverit fabula: primum Musas servare pastorem apud Lycum, quod multa sacra fecerit, apud Theocritum, quod poeta sit (v. 82); deinde dominum pastorem cista includere apud Lycum, quod capellarum gregem crebris sacrificiis imminuerit, apud Theocritum, quod τερπνά passus sit, id sit, dominam in stuprum illexerit. Quae argumenta nihil valent. Etiamsi enim Musas apud Lycum propter multa sacrificia pastorem morti eripere concedimus, Theocritus non alia fabula usus est, sed pastorem Lyci, cum cantantem faceret, ceteris carminum suorum pastoribus adaequavit. Quod autem ad alteram quae putatur discrepantiam attinet, quare dominus in Theocriti fabula caprarium incluserit, nescimus; certe verba τύ θην τάδε τερπνὰ πεπόνθειc spectare non possunt nisi ad rem in ipsis Theocriti verbis indicatam, fortasse eo, quod ipsa Musa Comatam ingenio donavit.

eam ductam esse duplici modo scholia probare conantur: (1) Schol. VII 79: φαcὶν ὅτι Θεόκριτοc τὰ τοῦ Δάφνιδοc εἰc τὸν Κομάταν μετέθηκε. τοῦτον γὰρ ἡ μήτηρ ἐξέθηκε τὸν πατέρα ἄνακτα εὐλαβουμένη, εἰδυῖα, ὅτι οὐ πείcει ὑπὸ τοῦ ʿΕρμοῦ διακορηθῆναι λέγουcα. Fabula de Daphnide puero a matre exposito (cf. Aelian. v. h. X 18; Serv. Verg. Ecl. V 20) abhorret a fabula Comatae. (2) Schol. VII 83: πέπλαcται τὰ περὶ τοῦ Κομάτα ὑπὸ τοῦ Θεοκρίτου παρὰ τοῖc ἀρχαίοιc οὐ παραλαμβανόμενα. ὑπὸ μελιccῶν τρεφόμενον ⟨ἐποίηcε⟩ τὸν Κομάταν, καθάπερ ὁ Δάφνιc ἱcτορεῖται· ʿοὐχὶ Κεράcταν, ὅν ποτ᾽ ἐθρέψατο ταυροπάτωρ᾽ (Fistulae v. 3). Apparet, ut Reitzensteinius quoque monuit (p. 237), fabulam Daphnidi tributam esse ex falsa Fistulae interpretatione; Κεράcταν enim idem esse atque Κομάταν et commentator Fistulae affirmat et vetere versus Homerici Il. Λ 385 interpretatione (κέραc = θρίξ = κόμη) explicatur (Haeberlin ad l.). De Menalca vero scriptum videmus ad v. 78: τὶc αἰπόλοc καλούμενοc Κομάταc — ταὐτὸν δέ ἐcτιν εἰπεῖν Μενάλκαc — κτλ. Quod hoc modo explicare velim. Carmine octavo Menalcas et ipse est caprarius praecipuus Daphnidi aequatus sicuti hic Comatas et cantat v. 45 sq.: ἔνθα μέλιccαι cμήνεα πληροῦcιν — unde scholiasta facillime colligere poterat Menalcam unum esse cum Comata. Hae igitur coniecturae factae sunt a commentatore quodam, qui cum Lycum Rheginum ignoraret, aliam fabulae originem quaerebat. Cui commentatori perperam confisus Haeberlinus (p. 52 sq.) eandem fabulam narratam esse suspicatur de Daphnide ab Alexandro Aetolo (argum. Th. VIII), de Menalca ab Hermesianacte (argum. Th. IX). Cum igitur vulgares fabulae pastorales pastori vulgaris nominis tributae sint cantandae, nihil nisi figuram poeticam Tityrum esse arbitror.

Caput II. Quibus veris hominibus *ficta* nomina data sint.

Postquam quae personae verae sint statuimus, quaeramus iam verane sint an ficta nomina propria, quibus veri homines vocentur. Atque in hac quaestione agi non potest nisi de Thalysiorum nominibus propriis, cum in solis Thalysiis veri homines non tantum a pastoribus commemorentur, sed ipsi pastorum personas gerant. Quae igitur Thalysiorum nomina pro *fictis* habenda sunt?

Primo de nomine Simichidae dubitemus necesse est. Fistulae enim versus 12: Πάριc θέτο Σιμιχίδαc flagitat, ut Simichidam ipsum Theocritum intellegamus; nam Πάριc est θεῶν κριτήc, i. e. Θεόκριτοc, ut scholia recte docent et ara Dosiadae, in qua (v. 10) vice versa pro Paride ponitur Theocritus, confirmat. Quod cum iam veteres interpretes recte perspexissent, ab omnibus reiectum est inventum illud, quod scholiasta non ut suum, sed ut alienum affert: Simichidam esse amicum quendam Theocriti.[32])

---

32) Schol. VII 21: οἱ δὲ ἕτερόν τινα τῶν cὺν αὐτῷ καὶ οὐ Θεόκριτον διὰ τὸ ʿΣιμιχίδᾳ μὲν Ἔρωτεc ἐπέπταρον᾽. φαcὶ δὲ τὸν τοιοῦτον ἀπὸ

Deinde scholia recte statuerunt Sicelidam Samium esse Asclepiadem Samium, celeberrimum epigrammatum auctorem (VII 40): Σικελίδας. Ἀσκληπιάδην φησὶ τὸν ἐπιγραμματογράφον. Si enim temporibus illis poeta Samius cum Phileta in eodem pretio ponitur et Theocrito maior praedicatur, alius sane intellegi vix potest atque Asclepiades. Atque hoc sensu etiam Hedylus eumque secutus Meleager nomen Sicelidae usurparunt; imprimis apparet Meleagrum iuxta Posidippum et Hedylum Asclepiadem tertium illum et maximum epigrammatographum vocare velle (cf. p. 11).

Lycidam non esse re vera caprarium ex ipsis Theocriti verbis elucet (VII 11 sqq.): καί τιν' ὁδίταν | ἐσθλὸν σὺν Μοίσαισι Κυδωνικὸν εὕρομες ἄνδρα, | οὔνομα μὲν Λυκίδαν, ἦς δ' αἰπόλος, οὐδέ κέ τίς νιν | ἠγνοίησεν ἰδών, ἐπεὶ αἰπόλῳ ἔξοχ' ἐῴκει κτλ. Cum igitur habitus pastoralis fictus sit, cantorem Lycidam item ac Simichidam poetam esse oportet. Nomen vero Lycidae fictum esse nullo indicio docemur; nam quod poeta huius nominis ceterum non occurrit, in tanta memoriae tenuitate mirum non est. Tamen, ne leviores videamur, singulas virorum doctorum opiniones examinabimus.

1) Bergkius (Ind. Hal. 1861 = opp. II p. 238 sqq.) Aratum sub Lycidae nomine latere censuit, qui postea proprio suo nomine appellaretur; sed etiam si Aratus Thalysiorum poeta Solensis esset, credi non posset hominem quendam in eodem carmine et ficto et vero nomine significari.

2) Ribbeckius (*Preuss. Jahrb.* XXXII p. 79 adn.) adstipulante Hillero (ad VII 13) coniecit Lycidam, cum et caprarius sit et Cres et carmen in Daphnidem compositum pronuntiet, diversum non esse ab Astacide, de quo mortuo Callimachus hoc epigramma scripserit (AP VII 518): Ἀστακίδην τὸν Κρῆτα, τὸν αἰπόλον, ἥρπασε νύμφη | ἐξ ὄρεος, καὶ νῦν ἱερὸς Ἀστακίδης. | οὐκέτι Δικταίῃσιν ὑπὸ δρυσίν, οὐκέτι Δάφνιν | ποιμένες, Ἀστακίδην δ' αἰὲν ἀεισόμεθα. Sed cum carmen de Daphnide non Lycidae, sed Tityro tribuatur, Astacidae cum Lycida in eo tantum convenit, quod uterque appellatur Cres et caprarius. Et cum nulla re significatum sit Astacidem non esse caprarium verum quamvis fortasse fabulosum, hac quoque similitudine nihil efficitur.

3) Gerckius (Mus. Rhen. XLIV p. 144 sq.) Callimachum Lycidae subesse sibi persuasit, futilissimis causis nisus. Nam quod Lycidas

---

†πατριου (πατρῴου Hauler, πατριώτου Hiller) κληθῆναι, Σιμιχίδου τοῦ Περικλέους τῶν Ὀρχομενίων, οἵτινες πολιτείας παρὰ Κῴοις τετυχήκασιν. Hi igitur interpretes inde, quod Theocritus versu 96 de Simichida quasi de tertio quodam homine loquitur, Simichidam non ipsum poetam esse collegerunt. Cum vero quaererent, num hic Simichidas Cous aliunde notus esset, reppererunt Simichidam quendam Orchomenium Co consedisse. Quem Simichidae Theocritei abavum putasse videntur.

multo eminentissimus poeta vocatur[33]), nihil probat, cum Aristis eodem modo laudetur (cf. n. 28); et carmina cyclica non a Callimacho solo repudiata esse Gerckius ipse concedit.[34])

4) Probabilius videtur, quod Wilamowitzius coniecit (*De Lycophr. Alex.* Ind. Gryph. 1883/84, p. 12 sq.): Lycidam esse Dosiadam poetam Cretensem. Fistulam enim ab ara Dosiadae ita respici, ut poetae his carminibus alter cum altero certavisse censendi sint, et Lycidam item ac Dosiadam esse poetam Cretensem[35]), qui pauci exstiterint. Sed haec quoque argumenta non probant nisi Dosiadam sub Lycida delitescere posse, si modo nomen Lycidae fictum esse constet.

5) Rhianum Cretensem vel Leonidam Tarentinum Lycidae personam ferre nuperrime suspicatus est Ph. E. Legrand: *Étude sur Théocrite* (*Bibliothèque des Écoles françaises d' Athènes et de Rome,* fasc. 79. Paris 1898) p. 44 sqq. Cum vero ipse auctor proposuisse nolit nisi *un choix de possibles*, operae pretium non est singulas eius opiniones refutare.[36])

Iam vero nomen Aristis, in quod agnominatio facta sit, verum esse oportet. Quod enim Aristis hoc loco solo commemoratur momenti non est, cum procul a dubio sit permultorum poetarum nomina periisse. Summum autem poetam Aristim esse e verbis μέγ' ἄριστος Reitzensteinius (p. 239 adn.) non bene colligit, cum haec verba, quippe quae in nomen iocentur, premere non liceat nec minoribus laudibus Lycidas efferatur. Est vero usitata correptio nominis cuiusdam proprii, cuius pars prior ἄριστος est. Quae nomina cum in ipsa Co insula plurima inventa sint[37]), opus non est, ut hominem aliunde notum Aristim agnoscamus. Nec mirum est, quod quae viri docti excogitarunt apta non sunt ad fidem faciendam. Argumento

---

33) VII 27 sqq.: Λυκίδα φίλε, φαντί τυ πάντες | εἶμεν συριγκτὰν μέγ' ὑπείροχον ἔν τε νομεῦσιν | ἔν τ' ἀμητήρεσσι· τὸ δὴ μάλα θυμὸν ἰαίνει | ἁμέτερον· καίτοι κατ' ἐμὸν νόον ἰσοφαρίζειν | ἔλπομαι.

34) VII 47 sq.: μέγ' ἀπέχθεται ... καὶ Μοισᾶν ὄρνιχες, ὅσοι ποτὶ Χῖον ἀοιδὸν | ἀντία κοκκύζοντες ἐτώσια μοχθίζοντι. Cf. Callim. ep. 28; hymn. Apoll. 105 sqq.

35) De patria Dosiadae arae auctoris unum testimonium exstat ovo Simiae Rhodii subscriptum (AP XV 27): Βησαντίνου Ῥοδίου ὠιόν ἢ Δοσιάδα ἢ Σιμμίου· ἀμφότεροι Ῥόδιοι. Verba ἀμφότεροι Ῥόδιοι initio pertinuisse videntur ad Βησαντίνου ἢ Σιμμίου, nomen Dosiadae postea adiectum est. Itaque, cum nomen Dosiadae rarum sit, iam Heckerus (Comm. crit. de anth. Graeca I p. 127) coniecit aram confectam esse a scriptore illo Cretensi, cuius Creticorum fragmenta exstent. Fulcitur haec coniectura, ut Wilamowitzius l. c. observavit, eo, quod Iasonis ara propter mortem Tali, Cretensis regis fabulosi, exstructa est.

36) Quod ad cetera nomina Theocritea pertinet, Legrand nihil novi protulit.

37) Paton-Hicks: Ἀριστ-αγόρας, -αῖος, -αιχμος, -ανδρος, -άρετος, -αρχος, -έας, -είδας, -εύς, -ίνας, -ιππος, -ιππίδας, -ίων, -όβουλος, -ογένης, -όδαμος, -όδικος, -οκλῆς, -οκλείδης, -οκράτης, -όκριτος, -όλας, -όλοχος, -όμαχος, -όμβροτος, -ομένης, -οπείθης, -ος, -οφάνης, -όφιλος, -οφῶν, -ων, -ώνυμος. Quorum multa inveniuntur iterum ac saepius.

nullo addito Bergkius (opp. II p. 241 n. 6) Aristarchum Samium nobilissimum astronomum, Hartungius (p. XIV) peccans in temporum ordine Aristim discipulum Aristarchi grammatici intellegendos esse affirmant. Maassius vero in Arateis (p. 320) nomen Aristis ad Aristotherum mathematicum refert, quem Aratum audisse quarta Arati vita tradat.[38]) Sed etiamsi Aristotherum et Co fuisse et carmina fecisse Maassio credamus: fundamentum coniecturae, Aratum Theocriteum esse poetam Solensem, incertissimum, immo falsum est.

Pro ficto nomen Aristis habent Ed. Schwartzius et Reitzensteinius (p. 238 n. 1), qui Callimachum Aristis personam induisse suspicantur. Cuius opinionis argumenta inde ducta sunt, quod Aristis sit Arati Solensis amicus isque, quem Theocritus maximum poetam appellet; quae supra iam refutavimus. Praeterea Reitzensteinio versus 99 sqq. de hymno in Apollinem confecto dicti esse videntur, quem Callimacheum illum esse veri sit simillimum. Sed obstat, quod verba Theocriti ὃν οὐδέ κεν αὐτὸς ἀείδεν | Φοῖβος σὺν φόρμιγγι παρὰ τριπόδεσσι μεγαίροι spectare non possunt nisi ad carmen Pythiis ludis recitatum, cum Callimachi hymnus compositus sit, ut Cyrenis in honorem Carnei Apollinis cantetur.[39]) Similia vero verba, quae Theocriteis versibus cum Callimachi hymno sunt[40]), neminem sane de coniectura Reitzensteinii convincent. Denique quod in Thalysiis de carminibus cyclicis idem iudicium fit atque in Callimachi hymno Apollinari (v. 105 sqq.; cf. n. 34), nihil refert, cum id iudicium in Thalysiis non Aristi, sed Lycidae tribuatur. Imprimis autem Schwartzius ac Reitzensteinius ipso nomine ad hanc interpretationem adducti esse videntur. Uterque enim inde orditur, quod Callimachus Cyrenis, in colonia a Batto condita, natus est. Ac Schwartzius nomen Aristis ducit de Aristaeo, Cyrenes nymphae filio, Reitzensteinius de Aristotele, altero ipsius Batti nomine, ita ut Callimachus eadem ratione et Battus et Aristis nominetur. Sed quod nomen Aristis in Callimachum relatum aliqua ratione eaque satis artificiosa explicari potest, nihil valet, nisi Callimachum sub Aristi latere antea demonstratum est. Nulla igitur re commovemur, ut nomen Aristis pro ficto habeamus.

Iam vero a ceteris Thalysiorum nominibus, quae ne poetarum quidem sint, artificiosa interpretatio longe removenda est,

---

38) Vita Arati IV: ἔνιοι δέ φασι τὸν Ἄρατον Μνασέου πατρὸς γεγονέναι, Ἀριστοθήρου δέ τινος μαθηματικοῦ διακοῦσαι.

39) Quod imprimis elucet e versibus 69 sqq.: ὤπολλον, πολλοί σε Βοηδρόμιον καλέουσι | ... | αὐτὰρ ἐγὼ Καρνεῖον· ἐμοὶ πατρώιον οὕτω. | Σπάρτη τοι, Καρνεῖε, τὸ δὴ (δέ trad., corr. Kaibel) πρώτιστον ἕδεθλον, | δεύτερον αὖ Θήρη, τρίτατόν γε μὲν ἄστυ Κυρήνης.

40) Reitzensteinius haec proponit. Callimachum dicere Apollinem spectare eum ὅτις ἐσθλός (v. 9) et de spectante μέγας οὗτος (v. 10); Callimachum ipsum in spectantium numero esse apparere e versu 11 καὶ ἐσσόμεθ᾽ οὔποτε λιτοί. Callimachum igitur esse ἐσθλόν et μέγαν, quocum convenire, quod Theocritus de Aristi dicat: ἐσθλὸς ἀνήρ, μέγ᾽ ἄριστος!

neque pretium est operae de miris Haeberlini inventis fusius disputare, qui sub Ageanacte Hermesianactem[41]), sub Amynta Alexam[42]), sub Eucrito Periclem Theocriti fratrem[43]) delitescere sibi soli persuasit. Talia Reitzensteinius quoque repudiavit, cum diceret (p. 238): *Nur, wo Dichter notwendig gemeint sein müssen, haben wir das Recht, an* γρῖφοι *zu denken.* Etiam Maassii coniectura (Aratea p. 322 sq.), Philinum Thalysiorum esse Philoclem delicias Rhiani (AP XII 93), qui cum Arato Solensi Co fuerit, superflua est, cum nomen Philini in ipsa Co insula usitatum fuisse lapides satis doceant.

Quamquam Tityro a Lycida commemorato veritatem abiudicavimus, tamen in rem esse videtur, quid de hac persona viri docti coniectaverint paucis excutere. Ac Meinekio (Theocr. ed. 3, 1856, p. 254) *non incredibile videtur* Theocritum hoc nomine Alexandrum Aetolum significasse, cum Alexandrum item ac Tityrum (v. 73 sqq.) fabulam Daphnidis tractasse scholia tradant.[44]) Quam Meinekii suspicionem omnes fere viri docti suam fecerunt, et Haeberlinus (p. 51 sq.) demonstrare conatus est, qua ratione Alexander Aetolus Tityrus vocari potuisset: patri Alexandri nomen fuisse Satyri (cf. n. 15) et Satyros a Doribus Tityros appellatos esse multis testimoniis probari. Itaque Alexandrum nomine patris eoque forma Dorica vocatum esse. Contra haec Haeberlini argumenta dicendum est primum, Alexandrum Aetolum, ut Reitzensteinius (p. 236) explicavit, de Daphnide fabulam versibus exsecutum esse diversam ab ea, quae Tityro hic tribuitur. Tityro enim auctore Daphnis in Sicilia amore Xeneae flagrans contabescit, cum Alexander eum translatum in Phrygiam Marsyam tibiis canere faciat docentem. Maximum vero est, quod Alexander nomine Tityri ut patris vocari non potest. Est quidem τίτυρος idem ac σάτυρος, quamvis Reitzensteinius (p. 236) id negare conetur; nam Strabonis testimonio, qui diversos libros compilans atque permiscens Tityros iuxta Satyros ponit[45]), opposita est auctoritas Artemidori Aristo-

41) Haec argumentatur: fabulam, quam Lycidas de Comata narrat, de Daphnide Alexander Aetolus, de Menalca Hermesianax narraverant (v. p. 15). Lycidas commemorat Tityrum et Ageanactem; Tityrus est Alexander Aetolus (v. infra), Ageanax ergo Hermesianax. Hermesianax appellari potest Ageanax, quia Ἑρμῆς est ἀγός, i. q. ψυχοπομπός! Bergkius (opp. II p. 241 n. 6) Hegesianactem eum agnoscebat. Nomen Ageanactis legitur IGIns. I 46, 327 Κλέων Ἀγεάνακτος (vel potius Ἁγεάνακτος, cum genuina nominis forma sit ΗαγεϜάναξ = att. Ἡγῆναξ).

42) Poetam quendam Theocriti aequalem (?) esse Alexam, ut Athen. XIV 620 e nos doceat (cf. n. 10); ἀμύνειν idem significare quod ἀλέξειν, ergo Amyntam esse Alexam. Amyntas est nomen maxime usitatum.

43) Theocriti avum (?) esse Periclem Orchomenium, Theocriti fratrem (?) ab avo nomen accepisse; Περι-κλῆν idem significare atque Εὔ-κριτον (?): Eucritum esse Periclem Theocriti fratrem. Nomen Eucriti in monumento Coo exstare videtur (Paton 10 c 91) Εὐκ..... οκρίτου.

44) Schol. arg. VIII: Ἀλέξανδρος δέ φησιν ὁ Αἰτωλὸς ὑπὸ Δάφνιδος μαθεῖν Μαρσύαν τὴν μουσικήν.

45) Strabo X p. 468: πρόπολοι ... Διονύσου δὲ Σειληνοί τε καὶ Σάτυροι καὶ Τίτυροι καὶ Βάκχαι Λῆναί τε καὶ Θυῖαι καὶ Μιμαλλόνες καὶ

phanei hominis bene docti, qui omni studio arti grammaticae incumbebat.[46]) Sed Alexandrum nomine patris designare et insulsum erat et ab intellectu remotum, nisi in veritate quoque filii vel saepe vel nonnunquam patrum nominibus vocabantur. Quod, quamvis scholiastae recentioresque viri docti putaverint, falsum ac perversum esse in appendice addita satis me exposuisse confido.

Si recta sunt, quae de personis Theocriteis disputavimus, veri homines suis veris nominibus appellantur exceptis ut videtur duobus, ipso Theocrito et Asclepiade poetis, qui nomina Simichidae ac Sicelidae assumpserunt.

Caput III. Quomodo *aliena* nomina intellegenda sint.

Quisquis nomina personatorum pastorum propria, ut fieri solet, ficta putat, exponat necesse est: 1) qua ratione omnino pro veris nominibus aliena posita sint, 2) quae inter singula nomina vera et ficta intercedat ratio. Quomodo has quaestiones viri docti solvere conati sint, priusquam ipsi nomina Simichidae et Sicelidae explicemus, in iis quae sequuntur examinabimus.

§ 1.

Quod ad priorem quaestionem attinet, duae imprimis sententiae inter se pugnant: altera Theocriti arbitrio nominum fictionem tribuit, altera in veritate quoque poetas illos, cum pro pastoribus se gererent, fictis nominibus usos esse affirmat. Atque cum plurimi viri

---

Ναΐδες καὶ Νύμφαι προσαγορευόμεναι. X p. 466: Σάτυροι, Σειληνοί, Βάκχοι, Τίτυροι. X p. 470: τινὰ τῶν ὀνομάτων, ἃ τοὺς προπόλους καὶ χορευτὰς καὶ θεραπευτὰς τῶν ἱερῶν ἐκάλουν, Καβείρους καὶ Κορύβαντας καὶ Πᾶνας καὶ Σατύρους καὶ Τιτύρους καὶ τὸν θεὸν Βάκχον καὶ τὴν Ῥέαν Κυβέλην καὶ Κυβήβην καὶ Δινδυμήνην.

46) Ad hunc unum referenda esse videntur, quae scholiasta aliique auctores de hac re produnt. 1) Schol. arg. III: τὸν δὲ τίτυρον οἱ μὲν κύριον, οἱ δὲ σάτυρον εἶναί φασιν. Schol. III 2: ὅτι οἱ συγχορευταὶ Διονύσου Σάτυροι ἦσαν, οἱ ὑπ' ἐνίων Τίτυροι ὀνομαζόμενοι. Schol. VII 72 (de Tityro): τινὲς δὲ παρὰ Δωριεῦσι τοὺς σατύρους ἀποδεδώκασι λέγεσθαι. Quibus cum locis conferas Aelian. v. h. III 40: περὶ Σατύρων, Τιτύρων καὶ Σιληνῶν. ὅτι οἱ συγχορευταὶ Διονύσου Σάτυροι ἦσαν, οἱ ὑπ' ἐνίων Τίτυροι ὀνομαζόμενοι. Apparet Aelianum e vetere quadam Theocriti enarratione hausisse. 2) Athen. IV 182 d: ὁ δὲ καλάμινος αὐλὸς τιτύρινος καλεῖται παρὰ τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ Δωριεῦσιν, ὡς Ἀρτεμίδωρος ἱστορεῖ ὁ Ἀριστοφάνειος ἐν β' περὶ Δωρίδος. Eustath. Il. Σ p. 1214 (1157): παλαιὸν ὁ αὐλὸς καὶ πολυειδὲς καὶ ὡς ἐπιπολὺ καλάμινος. παρὰ γοῦν Ἀλεξανδρεῦσιν ἦν μόναυλος κάλαμος, Ὀσίριδός φασιν εὕρημα, καλούμενος τιτύρινος τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ Δωριεῦσιν, εἴτ' οὖν σατυρικός. τίτυροι γὰρ Δωρικῶς οἱ σάτυροι. Eustathii verba item atque Athenaei ad Artemidorum redire facile perspicitur: Artemidorus in libello de dialecto Dorica conscripto σάτυρον apud Dores τίτυρον vocari explicasse videtur. 3) Artemidorum carmina Theocriti edidisse scholiisque instruxisse epigramma in scholiis servatum docet. Veri igitur simillimum est omnia veterum auctorum de hac re testimonia ex unius Artemidori libris fluxisse.

docti (nuperrime Knaackius s. v. *Bukolik* in Pauly-Wissowa [illegible]ar, avena real. vol. III p. 1005—1008) sodalitatem quandam poetarum [illegible]antur. insula exstitisse putent, qui pastorum nomina sibi imposuerint [illegible] pastorum more inter se certaverint, Reitzensteinius hanc sodalitate[illegible] sacram fuisse demonstrare conatus est, sodalitatem mystarum Liberi, qui βουκόλοι nominarentur. Examinandae igitur nobis sunt sententiae et Reitzensteinii et Knaackii aliorumque nec non pervulgata illa opinio de nominibus ab ipso poeta inventis.

Reitzensteinium (p. 193—228) argumentis non idoneis niti ante me exposuerunt O. Crusius (*Litter. Centr.* 1894 p. 727 sq.) et R. Helm (*Theokritos und die bukol. Poesie*, *Jahrb. für klass. Phil.* 1896 p. 457 sqq.).

I. Veterum narrationes de bucolicorum inventione (Schol. Theocr. p. 1. 2 Ziegl.; Prob. p. 2, 8 sqq. Keil; Diomedes lib. III, vol. I. p. 486 sq. Keil) non ad mystas nominis βουκόλων, sed ad veros pastores carmina bucolica referunt. Reitzensteinius neglegit pastores uno die festo convenire, victos certamine in agros discurrere, stipem rogare, iculariter carmina canere. Quae intellegi non possunt nisi de veris pastoribus. Res ita se habere videtur: die Dianae festo Syracusas pastores confluebant, qui (1) hymnum in Dianae honorem compositum canebant, (2) certamina ut videtur iocosa edebant. Ipsos enim hymnos certaminum argumenta fuisse e falsa exempli interpretatione Probus collegisse videtur[47]); nam quomodo hymni ab alternis singulis pastoribus ita cantari potuerint, ut alter de altero victoriam reportaret, non intellego. Certamina vero quamvis ab hymnis secreta religiosa fuisse mirus ille, quo pastores incedebant, habitus probat. Certantes enim praeter signa pastorum, peram et pedum, gerunt signa sacrum Dianae celebrantium: fruges in pera, follem vino impletum, coronas, cornua cervina, ferarum imagines panibus impressas. Argumenta vero certaminum de rebus rusticis ducta fuisse, cum veri pastores cavillentur, exspectandum est. Quibus de ludis verbum βουκολιάζεσθαι sensum certandi et cavillandi facillime accepisse potest; βουκόλοι enim non boum solum pastores, sed pastores in universum appellantur. Si igitur recte testimonia interpretati sumus, Syracusis, in Theocriti patria (ut equidem persuasum habeo), die Dianae festo certamina iocosa inter pastores edi solebant: haec certamina Theocritus ad litteras produxit.

Daphnidis vero fabulam Reitzensteinius iniuria ad religionem Syracusanam rettulit. Nam neque scholia, quae ludos Syracusanos describunt, de Daphnide[48]) nec qui Daphnidis fabulam narrant de ludis Syracusanis quicquam sciunt, atque erotica Daphnidis fabula ad cultum nullo modo pertinet. Diodorus enim non de certaminibus

---

47) Prob. p. 3: *instituerunt, ut ii, qui convenerant, laudes deae dicerent certato, qui eas rectius prosequeretur.*

48) Diomedes l. c. in fine aliena immiscuit.

phane..m, sed de carminibus simplicibus dicit, quae pastores ad cur..am, instrumentum a Daphnide inventum, per Siciliae montes .anunt.[49])

II. Iam vero in ipsis Theocriti carminibus nulla religionis vestigia inveniuntur. Primum iam mirum est, quod Reitzensteinius, cum veteres ad Dianae mystas poesin bucolicam rettulisse arbitretur, ipse Liberi mystarum sodalitatem in Theocriti carminibus indagare conatur. Nec singula argumenta quicquam valent.

1) Daphnidem primi carminis pro mysta abstinentiae lege obstricto habere non cogimur. Immo Thyrsidis carmini haec fabulae forma subesse videtur: Daphnis a nympha quadam amatur, quam ipse spernit; Venus, ut spreti amoris poenas expetat, amorem alius nymphae infelicem ei inicit, quo male deperit.[50]) Haec fabula cum septimo carmine optime congruit, ubi amore Xeneae flagrans Daphnis contabescit; Theocritus ergo unam solum fabulae formam exhibet.

2) Nomina Thyrsidis, Thyonichi (cf. Maassium in Herm. XXVI p. 178 sqq.), Tityri ad cultum Liberi vix iure revocantur. Cum enim nomen Θύρcoc, quod eiusdem sententiae est ac Θύρcιc, praeter Theocritum in veritate inveniatur[51]), nomen Thyrsidis aliunde repeti vix potest. Thyonichus (c. XIV) apud Theocritum pastor non est. Nomen autem Thyonichi (cf. etiam epigr. Macedonii Anth. Plan. 51) a mense Θύϊoc derivatum esse lapis Orchomeni inventus (IGS I 3181) Θυΐων Βουκάττιοc (Βουκάττηc a mense Βουκάτιοc) satis probat.[52]) Θυιωνίδαc Spartae (Roehl IGA 91, 10) et Strati (IGS III 446) invenitur. Denique nomen Tityri, quod praeter Theocritum compluriens usurpatur[53]), non a religioso, sed a ioculari nomine ortum esse videtur. Prima enim nativaque vocis τίτυροc significatio est *hircus*.[54]) Ad hanc significationem omnia vocabula ab eadem stirpe

---

49) Diod. IV 84 de Daphnide: φύcει δὲ διαφόρῳ πρὸc εὐμέλειαν κεχορηγημένον ἐξευρεῖν τὸ βουκολικὸν ποίημα καὶ μέλοc, ὃ μέχρι τοῦ νῦν κατὰ τὴν Σικελίαν τυγχάνει διαμένον ἐν ἀποδοχῇ, imprimis cf. verba sequentia: διὰ τῆc cύριγγοc καὶ βουκολικῆc μελῳδίαc τέρπειν αὐτήν.

50) Eandem fabulae interpretationem nuper protulit Knaackius (s. v. *Daphnis* in Pauly-Wissowa Encycl. real.). Si ita interpretamur, non est, quare versum 85 cum R. Helmio (Philol. N. F. XII 1899 p. 111 sqq.) pro corrupto habeamus.

51) IGS I 1099. 3373; CIA III 1091. 2772; Θύρcιc AP VII 703; IX 432 e Theocrito fluxit.

52) Hanc derivationem Bechtelii benignitati debeo; cf. Fick-Bechtel *Die griech. Personennamen* p. 297.

53) Collitz 348 Thessal. Πουτάλα Πουταλεία κόρα, Τιτύρεια γυνά. AP VII 556: Νηλειὴc 'Aΐδηc· ἐπὶ coὶ δ' ἐγέλαccε θανόντι, Τίτυρε, καὶ νεκύων θῆκέ cε μιμολόγον. Suid. s. v. Ἐπίχαρμοc· Τιτύρου ἢ Χιμάρου καὶ Σικίδοc, Συρακούcιοc.

54) Schol. Theocr. III 2: τοὺc τράγουc τιτύρουc λέγουcι. Serv. Verg. ecl. praef.: *Laconum lingua tityrus dicitur aries maior, qui gregem anteire consuevit.* Quod etiam Suidae locus de Epicharmo probat. Diogene enim Laërtio auctore (VIII 1) patri Epicharmi nomen *Ἡλοθάληc erat. Videtur igitur Suidae auctor locum quendam Epicharmi intellexisse,

orta reduci possunt. Cum enim caprarii avena modulentur, avena ipsa τιτύρινος αὐλός[55]), qui ea utitur, τιτυριστής[56]) nominantur. Quod vero avi cuidam nomen τιτύρου datur (Hesych. s. v. τίτυρος· σάτυρος, κάλαμος ἢ ὄρνις), hoc modo explicandum est: phasianus apud Graecos recta voce appellatur τατύρας[57]); quae vox adaequata est vocabulo τίτυρος in τιτύρας[58]), donec cum ipso in unum conflueret. Simiam autem τίτυρον vocatum esse lexicographi nostrates (Passow, Pape) falso arbitrantur. Scholiasta quidem scripsit ad III 2: τίτυρος δὲ ὁ πίθηκος ὁ μικρὰν ἔχων οὐράν, sed alius ad eundem locum: τίτυρος ὁ πίθηκος, τουτέστιν (!) ὁ τράγος ὁ μικρὰν ἔχων οὐράν. Apparet scholia per contractionem plane esse confusa. Aliis vero quae afferuntur locis (Arist. de anim. gener. 4, 3; Aelian. nat. an. 16, 10; Pausan. I 23, 7) simiae, ut facillime fit, cum Satyris (i. q. Tityris) comparantur, non Satyri appellantur, et Theophrastus τίτυρον (phasianum) ponit iuxta πίθηκον (char. V 9): ἀμέλει δὲ καὶ πίθηκον θρέψαι δεινὸς καὶ τίτυρον κλήσασθαι καὶ Σικελικὰς περιστεράς κτλ. Est igitur primitiva vocis τίτυρος significatio τράγος. Ab hac significatione cognomen ioculare facillime ortum esse potest, quod postea, ut fieri solet (cf. Bechtel: *Die einstämm. männl. Personennamen des Griech., die aus Spitznamen hervorgeg. sind. Abhandl. d. Gött. Ges. d. Wiss. Phil.-hist. Classe 1898*), proprium factum est. Liberi sacerdotes eadem ratione Τίτυροι appellati sunt, qua saepe nomina animalium deis eorumque ministris imposita sunt; diversi non sunt a Satyris item Liberi sacerdotibus (cf. p. 19 sq.). Nomen autem bucolicum a cognomine ioculari prodiisse patet. Quo nomine, cum de hirco ductum sit, ad caprarium vocandum Theocritus aptissime usus est.

3) Theocritum ipsum mystam Liberi fuisse Reitzensteinius non demonstravit. Probavit quidem Maassius (Herm. XXVI p. 178 sqq.) hymnum Theocriteum Λῆναι ἢ Βάκχαι compositum esse, ut in Dre-

---

quasi de hirco quodam poeta originem suam duceret; quod cum ad nomen patris referret, patrem Epicharmi vel Tityrum vel Chimarum audisse coniectabat. Nomen Θύρσος apud Iamblichum (vit. Pyth. 241) non Epicharmi, sed Metrodori patri datur (Welcker, Kl. Schr. I p. 278 sq.): Μητρόδωρός τε ὁ Θύρσου (distinguitur ab aliis scriptoribus nominis Μητρόδωρος) τοῦ †πατρος Ἐπιχάρμου καὶ τῆς ἐκείνου διδασκαλίας τὰ πλείονα κτλ.

55) Athen. IV 182 d; Eustath. Il. Σ p. 1214 (1157) v. n. 46. Accedunt schol. III 2 (de Tityro): τινὲς δὲ καὶ κάλαμον. Athen. IV 176 c: οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι Ἀμερίας ὁ Μακεδὼν ἐν ταῖς γλώσσαις τιτύρινόν φησι καλεῖσθαι τὸν μόναυλον. Hesych. s. v. τιτύρινος· μόναυλος ἢ αὐλὸς καλάμινος.

56) Appian. Lib. 66: χορὸς κιθαριστῶν τε καὶ τιτυριστῶν.

57) Athen. IX 387 e: Πάμφιλος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς περὶ ὀνομάτων καὶ γλωσσῶν Ἐπαίνετον παρατίθεται λέγοντα ἐν τῷ Ὀψαρτυτικῷ ὅτι ὁ φασιανὸς ὄρνις τατύρας καλεῖται. Hesych. s. v.: τατύρας· ὁ φασιανὸς ὄρνις.

58) Hesych. s. v.: τιτύρας· ὄρνις ποιὸς ἢ τιτυρώδης.

cano, promunturio Coo, die Liberi festo cantaretur; sed Theocritum ipsum mystam esse non hinc colligit, sed inde, quod nomina Thyrsidis et Thyonichi, sub quibus poeta lateat, ad cultum Liberi pertineant.

Theocritus igitur certamina Syracusana, cum ad litteras produceret, a cultu plane dissolvit. Quod non mirabitur, qui alia litterarum genera simili modo orta esse respiciat.

Sententia eorum, qui poetas Co versantes pastorum certamina imitatos nomina pastorum sibi imposuisse putant, his argumentis refutatur: 1) haec ludicra inepta sunt, nisi omnes poetae pastorum personas gerentes bucolicorum auctores sunt. Asclepiadem autem poetam Theocrito maiorem natu bucolica scripsisse veri dissimillimum est. Nec magis Lycidas hanc materiam tractasse creditur. 2) Sicelidam pastorem intellegendum esse non indicatur, immo eo, quod cum Phileta artissime copulatus est, refellitur. 3) Gravissimum mihi esse videtur, quod nomina Simichidae ac Sicelidae a cultu pastorali longe absunt. Quoquo enim modo explicanda sunt: certum est ea ad vitam pastorum proprie non pertinere.

Si vero Theocritum in Thalysiis sese atque amicos suos, cum pastores faceret, alienis nominibus ad arbitrium electis appellasse putes, explanare vix possis: 1) quare perpaucis tantum personis ficta nomina imposuerit inque iis Asclepiadi in transitu commemorato; 2) quomodo factum sit, ut Theocritus in Fistula et Asclepiades in Hedyli epigrammate iisdem nominibus *fictis* vocarentur; 3) quare Theocritus nominibus carminum mere rusticorum omissis nomina a pastoribus aliena elegerit.

In his igitur sententiis, quae de pastoribus personatis prolatae sunt, acquiescere non possumus. Nec probabilius ipsa nomina Simichidae aut Sicelidae viri docti adhuc interpretati sunt.

§ 2.

In nominibus Simichidae ac Sicelidae explicandis haec respicienda esse apparet: 1) nomina cum simillima sint una atque eadem ratione intellegenda esse; 2) utrumque nomen esse patronymice formatum (cf. Helmium *Jahrb. klass. Phil.* 1896 p. 471).

Itaque reicio eam interpretationem, quae haec nomina de veris poetarum patribus repetit, cum pater Theocriti non Simichus vel Simichidas, sed Praxagoras nominatus sit.[59]) Quo accedit, quod

59) Schol. Θεοκρίτου γένος· Θεόκριτος ὁ τῶν βουκολικῶν ποιητὴς Συρακούσιος ἦν τὸ γένος, πατρὸς Σιμίχου ὥς αὐτός φησι ‛Σιμιχίδα, πᾷ δή τυ μεσαμέριον πόδας ἕλκεις’; ἔνιοι δὲ τὸ Σιμιχίδης ἐπώνυμον εἶναι λέγουσι — δοκεῖ γὰρ σιμὸς ἦν τὴν πρόσοψιν (cf. arg. III; schol. III 1. 2. 8; VII 21. 40) — πατέρα δὲ ἐσχηκέναι Πραξαγόραν καὶ μητέρα Φιλίναν. Dubitari sane non potest, quin rectum nomen patris sit Praxagoras, quod scholia huic epigrammati debent (AP IX 434): Ἄλλος ὁ Χῖος· ἐγὼ δὲ Θεόκριτος, ὃς τάδ᾽ ἔγραψα, | εἷς ἀπὸ τῶν πολλῶν εἰμὶ Συρακοσίων, | υἱὸς Πραξαγόραο περικλειτῆς τε Φιλίνης, | μοῦσαν δ᾽ ὀθνείην οὔτιν᾽ ἐφελκυσάμην.

nomina patronymica sensu genuino Theocriti temporibus non usurpabantur (cf. appendicem). Atque eadem de causa haec nomina derivata esse non possunt de poetarum vitricis, praesertim cum vitricos eis fuisse interpretes sibi finxerint.[60]) Quae vero simplicissima videtur nominis Simichidae interpretatio — Theocritum inde cognominatum esse, quod natura σιμός fuerit (III 8 ἦ ῥά γέ τοι σιμὸς καταφαίνομαι ἐγγύθεν εἶναι; cf. n. 59) — ideo mihi non placet, quod nomen Sicelidae ab hac interpretatione abhorret. Nec magis accipio subtilem coniecturam Hilleri (Fritzsche-Hiller ad l.), qui nomen Sicelidae e nomine Asclepiadis ita formatum esse putat, ut eaedem litterae consonantes cum alienis vocalibus coniungerentur; nam nec litterae consonantes nominis Sicelidae cum Asclepiade plane congruunt nec nomen Simichidae hoc modo intellegi potest. Novam viam in his patronymicis interpretandis Haeberlinus ingressus est, qui Simichidam a Simia Rhodio (Carm. fig. Graeca p. 51), Sicelidam a Siculorum poetis (Philol. N. F. III p. 653) ductum esse opinatur. Sed nomen Sicelidae derivatum est a Sicelo nomine proprio (Σικελός Diod. V 50. Σικελή IGSI 1859), Simichidas a Simicho, non a Simia, cuius patronymicum Simiadas est. Itaque opus non est, ut pluribus verbis ostendamus, quare Theocritus a Simia Rhodio, quem uno carmine secutus sit, et Asclepiades a Siculorum poetis, cum quibus quid illi rei fuerit nescio, nomina accepisse non possint. Denique praetermittere nolo Patonis coniecturam satis artificiosam (Paton-Hicks, *Inscriptions of Cos* 1891, p. 356 n. 4): Theocriti vitricum fuisse Simichidam Orchomenium (cf. n. 60); cum vero apud Orchomenios nomina Samichi et Samichidae usitata fuerint, restituendum esse et in scholiis et in Thalysiis ipsis Samichidam pro Simichida. Quo facto nomen Sicelidae facile intellegi. Cum enim Theocritus Samichidam se appellasset, Samium Asclepiadem id iocose ita interpretatum esse, quasi Theocritus suum discipulum se profiteretur; quamobrem vice versa Theocritum Siculum Sicelidam illum nominavisse, ut ipsius discipulum significaret. Quanta violentia Paton hic utatur, neminem effugiet; optime autem tota coniectura ipsis Theocriti verbis Thalys. 39 sqq. refutatur: cui ne par quidem censeri vult, eum poeta profecto vel in eadem oratione discipulum suum proclamare non potest.

---

60) Falso Haulerus (*De Theocriti vita et carm.* Diss. Frib. 1855, p. 6) nomen Simichidae ita intellegere conatus est. Simichidas quidam Orchomenius in scholiis commemoratur (v. n. 32). Cum vero ne scholiasta quidem Theocritum cum hoc viro cohaerere putaverit, non est quare nos id putemus. Quod enim Theocritus c. XVI 104 sq. religionem quandam Orchomeniorum affert, diversum non est a ceteris doctis adnotationibus docti poetae (cf. I 66 sq. 105 sq. 123 sqq.; II 15 sq. 45 sq. 48. 156; III 40 sqq.; V 150; XII 14); hunc locum recte interpretatus est C. de Holzinger *Theokrit in Orchomenos*, Philol. N. F. V 1892, p. 193 sqq.

§ 3.

Cum igitur neque ipsa fictio neque nomina ficta adhuc satis explicata sint, nonne iure dubitemus, num haec nomina ficta sint? Conemur vera ea intellegere. Quod difficile non est. Cum enim nomina patronymice formata Theocriti temporibus in veritate esse non possint nisi aut propria aut gentilicia (vide appendicem), nomina Simichidae ac Sicelidae simpliciter gentilicia esse censeo: ut Callimachus de gente Battiadarum Βαττιάδην se appellavit (v. n. 13), ita Theocritus de gente Simichidarum Σιμιχίδας, Asclepiades de gente Sicelidarum Σικελίδας vocatus est.[61]) Ac Theocritum de gente nobili originem duxisse e verbis epigrammatis elucet υἱὸς Πραξαγόραο περικλειτῆς τε Φιλίνης, ubi nomen adiectivum περικλειτός ad patrem quoque spectat. Quod vero in soluta oratione rarissima sunt exempla nominum gentiliciorum numero singulari singulis hominibus impositorum, cum hic de poetis agatur, opinioni nostrae non obstat. Qua interpretatione omnia fiunt plana: Theocritus in Fistula Paridem Simichidam pleno suo nomine se appellat; Hedylus Asclepiadem non per griphum vocat, sed vero nomine, quo ipse in epigrammatis usus esse videtur; gentiliciis nominibus non omnes personae appellari possunt; nemo postulat, ut gentilicia nomina ad vitam pastorum pertineant.

Quae si recta est interpretatio, ne unum quidem nomen Theocriteum per griphum vel tale quid explicandum est, sed qui commemorantur homines veri ad unum omnes suis veris nominibus appellantur. Inter Thalysia vero et cetera carmina id interest unum, quod Theocritus in his pastores veros homines facit commemorantes, cum in illis ipsos veros homines pastorali habitu indutos colloquentes inducat; nomina propria una atque eadem ratione ubique tractata sunt.

Caput IV. De nominum bucolicorum origine.

§ 1.

Quae nomina propria Theocritus litteris debeat, primum quaerendum est. Ac mimica nomina Sophronem ei obtulisse exspectamus. Tamen scholiasta expressis verbis ad Sophronem non revocat nisi nomen Thestylidis (v. infra), et apud Herodam alterum Sophronis sectatorem unum nomen Theocriteum Κυλαιθίς (V 15, v. infra) obvenit. Quae cum ita sint, non miramur, quod Theocritus a remotioribus litterarum generibus plane se abstinuisse videtur. Num vero certamina bucolica Syracusis acta nomina propria poetae praebuerint ignoramus. Cum igitur Theocritus alios scriptores fere

---

61) Conferas etiam exemplum Simonidis Coi, qui quamvis a patre nominis Λεωπρέπης absque avo nominis Σιμωνίδης originem duxerit, a Callimacho (Schol. Pind. Isthm. II 9) Ὑλλίχου νέπους, i. e. Ὑλλιχίδης vocatur, quod significare sane non potest nisi gentem.

neglexerit, una relinquitur quaestio de nominum origine: quae nomina fabulis debeat quaeque veritati.

§ 2.

Certo ad fabulas referri possunt non omnia nomina Theocritea, quae in fabulis occurrunt, sed ea tantum, quae iam in fabulis pastorum sunt. Qua ratione nomina Daphnidis (VI 1. 5. 42. 44), Comatae (V 4. 9. 19. 70. 79. 138. 150), Batti (IV 41. 56) de fabulis ducta esse censeo, quamvis nomina Daphnidis et Batti etiam praeter Theocritum in veros homines translata esse constet.[62]) Ac de Daphnide et Comata nemo dubitabit, cum ipse Theocritus fabulas eorum commemoret: Daphnidis c. I. VII 73 sqq. V 20. 80 sq.; Comatae VII 78 sqq.; Fist. 3. Sed Batti quoque nomen fabulosum esse his de causis mihi persuasi. Antonino Liberali auctore Battus magnas partes agebat in fabula de bobus a Mercurio pastorum deo furto abactis (XXIII). Fabulae adscriptum est: ἱςτορεῖ Νίκανδρος ἑτεροιουμένων α′ καὶ Ἡςίοδος ἐν μεγάλαις Ἠοίαις καὶ Διδύμαρχος μεταμορφώςεων γ′ καὶ Ἀντίγονος ἐν ταῖς ἀλλοιώςεςι καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος ἐν ἐπιγράμμαςιν, ὥς φηςι Πάμφιλος ἐν α′. Si modo Martinius (Ant. Lib. praef. p. XLIV sqq.) de Antoninianis fontium indiculis recte disputavit, Antoninus fabulam de Batto narratam Nicandro debet, atque eandem fabulam Pamphili testimonio etiam ab Hesiodo Didymarcho Antigono Apollonio tractatam esse vir quidam doctus posterioris aetatis adnotavit. Pamphilo igitur auctore iam Hesiodus de Batti fabula egerat. Atque Hesiodum non solum ipsam fabulam, sed etiam nomen Batti praestitisse inde apparet, quod Pamphilus Hesiodum inter auctores fabulae attulit, cum Homerum, qui in hymno Mercurii eandem fabulam omisso nomine Batti narraverat (vers. 185 sqq.), praetermitteret. Quam fabulam pastoralem, cum iam Hesiodi sit, nomen Batti Theocrito obtulisse certum mihi videtur. In ipsa fabula nomen Batti de loco quodam Messeniae Βάττου ςκοπιαί appellato ductum esse Antonini verba docent (XXIII 3): καὶ ἐντεῦθεν παρὰ τὸ Λύκαιον ὄρος ἐπορεύετο καὶ παρὰ τὸ Μαινάλιον καὶ τὰς λεγομένας Βάττου ςκοπιάς. Ibid. 6: Ἑρμῆς δὲ χαλεπήνας ὅτι διχόμυθος ἦν, ἐῤῥάπιςεν αὐτὸν τῇ ῥάβδῳ καὶ μετέβαλεν εἰς πέτρον. καὶ αὐτὸν οὐκ ἐκλείπει κρύος οὐδὲ καῦμα· λέγεται δὲ καὶ ὁ τόπος ⟨ὑπὸ τῶν⟩ παροδευόντων ἄχρι νῦν ςκοπιαὶ Βάττου. Itaque reicienda est subtilis Fickii coniectura (*Bezzenb. Beitr.* 1890 p. 28), nomen Batti correptionem audacem esse vocabuli βατοδρόπος, quod in hymno Homerico (v. 190) exstet: Ὀγχηςτοῖο βατοδρόπε ποιήεντος. Immo fabulae Mercurii, cum in loco illo Messeniae collocaretur,

62) Daphnis IGS I 1994 (in Boeotia); IGSI 770 (Neapoli). Battus IGS I 1556; CIA III 3631; reges Cyrenarum; pater Callimachi; poeta comoediarum (Plut. adul. am. 11); coprea Caesaris (Plut. qu. symp. VIII 6, 1).

nomen Batti adiectum est. Ovidius (met. II 680 sqq.; Ibis 586) de Nicandro fabulam accepisse videtur.

Haec nomina Theocritus cum pastoribus colloquentibus daret, a fabulis seiunxit atque solvit; quod ut equidem video Ad. Holmius primus elocutus est (*Gesch. Siciliens im Altertum* II 1874, p. 498): *Wo ein Daphnis als handelnde Person in einem theokriteischen Gedichte auftritt, ist es ein beliebiger Hirt (Id. 6. 8. 27); der alte Daphnis kommt nur in den Reden oder Liedern der handelnden Personen vor, es ist von ihm die Rede Id. 1. 7.*

§ 3.

Praeterea multa nomina in Theocriti carminibus exstant fabularum a pastorum vita alienarum. Quae nomina, cum maxima ex parte etiam civilia esse constet, Theocritum e veritate, non e fabulis sumpsisse confido; fabulosa nomina, quae in veritate nondum inventa sunt, per casum deperisse verisimillimum est.

I. In solis fabulis adhuc exstant haec nomina.

1) Ἀλκίππη V 132. Nomen in fabulis usitatum. Sed in veritate Ἄλκιππος usurpatur: CIA I 433 (Athenis), IGS I 2446 (Thebis), Collitz 345, 86 (Γυρτούνιος), Collitz 1203 (Tegeae); Bechtel, Thas. Inschr. 6; Ἀλκίππη certo est nomen veritatis.

2) Κορύδων IV 1. 50. 58; V 6. Gigas est auctore Hygino (fab. praef. p. 10, 10 Schm.). Erycius epigrammatographus pastorem Corydonem Theocrito debere videtur (AP VI 96). Nomen Corydonis exitu tantum differt a nomine Κόρυδος, quod et Styrae inventum est (Roehl, IGA 372, 186) et Eucrati cuidam parasito cognomen ioculare inditum fuisse dicitur (Athen. VI 240 f — 241 e, 242 a d; VIII 343 b).

3) Μέρμνων III 35. Procus Hippodamiae est schol. Pind. Olymp. I 127; idem Μέρμνος audit ib. v. 114.

4) Πολυβώτης X 15. Gigas est isque, qui Co insulae subiacere dicitur.

5) Χρόμις I 24. Rex Mysorum Il. B 858.[63]) In veritate nomina simillima: Χρόμιος Syracusanus Pind. Nem. I 7; Χρόμων Messenius Thuc. III 98; Χρομύλος (vel Χρωμύλος) Roehl, IGA 372, 412.

II. Et in fabulis et in veritate haec nomina Theocritea inveniuntur.

1) Ἆπις XIV 13. Peloponnesi tyrannus, alii. Homo CIA II add. 834 b II 48 παρ[ὰ] Σωτηρίδος Ἄπιο[ς].

---

63) Idem Χρόμιος vocatur Il. P 218. Sunt nomina eiusdem stirpis diversis adhibitis suffixis. Mira de iis veteres grammatici disputavere. Schol. Il. P 218: ὅτι τὸν ἐν τῷ διακόσμῳ Χρόμιν εἰρημένον νῦν Χρομίον εἴρηκε διὰ τὸ μέτρον· ὁ δὲ Διονύσιος 'εἴ τις ζητοίη', φησί, 'πότερον παραπεποίηται, εἴποιμεν ἂν τὸν Χρομίον. εὔλογον γὰρ ἐκεῖ τὸ ὄνομα πρῶτον'. Etym. Magn. 815, 43: Χρόμις· 'Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχεν'. τὸ δὲ Χρόμιος πλεονάσμῳ ἐγένετο τοῦ ο. ἢ ἡ Χρόμιος γενικὴ μετετέθη εἰς εὐθεῖαν, καὶ γέγονεν ὁ Χρόμιος (casus genetivus factus est nominativus!).

2) Γοργώ XV 1. 36. 51. 66. 70. In veritate e. g. CIA II 989, 11; 2364; 984, 20. 22; 2486. Γόργος usitatum nomen Coum.

3) Εὐμήδης V 134. Diversis in fabulis. Nomen civile Roehl, IGA 246.

4) Εὐνόα XV 2. 27. 54. 67. 68. 76. Nympha apud Pherecydem (Mueller FHG IV 345, 2). Nomen veritatis Εὐνόη IGSI 1607; Εὔνοια, quod idem nomen est, IGS I 2483; IGSI 872.

5) Λύκος XIV 24 bis. 47 bis. Et in fabulis et in veritate saepissime.

6) Λύκων V 8. In fabula e. g. vir Troianus Il. Π 335 sqq. In veritate cf. Th. II 76; Paton-Hicks 10d 48; 368 VII 30; N. 6. 60.

7) Σῖμος XIV 53. Nomen Satyri in vasis usurpatum (cf. Heydemann: *Satyr- und Bakchennamen, Hall. Winckelm. Progr.* V 1880, p. 38 b). Usitatum nomen (etiam in Co insula).

Tum quae a fabulis plane absunt nomina Theocritea vera esse censeo, etiamsi praeter Theocritum ad nos nulla exempla venerint.

III. Praeter Theocritum haec nomina comprobantur vera.

1) Αἴγων IV 2. 26. 34. Rex Argivus Plut. Alex. fort. s. virt. II 2; de Pyth. orac. 5. Pythagoreus Iambl. vit. Pyth. 267.

2) Αἰσχίνης XIV 2. 10. 58. 65. Nomen maxime usitatum. Paton-Hicks 368 VI 62.

3) Ἀμαρυλλίς III 1. 6. 22; IV 36. 38. CIA III 1557.

4) Δαμοίτας VI 1. 20. 42. 44. Vix e Theocrito manavit in epigramma Flacci (AP VI 193): Πρίηπ' αἰγιαλῖτα, φυκογεῖτον, | Δαμοίτας ἁλιεὺς ὁ βυσσομέτρης, | τὸ πέτρης ἁλιπλῆγος ἐκμαγεῖον, | ἡ βδέλλα σπιλάδων, ὁ ποντοθήρης, | σοὶ τὰ δίκτυα τἀμφίβληστρα ταῦτα, | δαῖμον, εἵσατο, τοῖς ἔθαλπε γῆρας. Δαμοιτάδας Roehl, IGA 39 (Argi).

5) Δέλφις II 21. 23 bis. 26. 29. 50. 53. 61. 77. 103. 149. Paton-Hicks 10c 35; 137. Nomina similia Δελφίων Xen. Hell. V 3, 22; Δελφίς Diog. Laert. VIII 8, 3; CIA II 3320; Aristaenet. ep. II 21; Δελφίδιον Aristaen. l. c.

6) Δείνων XV 11 (Δινωνα mala forma est, Δἴκωνα pugnat cum numeris). E. g. CIA II 944 Δείνων Δεινίου Πιθεύς. Paton-Hicks: Δεινίων, Δεινίας.

7) Διοκλείδας XV 18. 147. CIA I 447. Paton-Hicks: Διοκλῆς saepius.

8) Ἐρωτίς IV 59. CIA II 987 B 14; III 2380. 2895; IGIns. I 637; IGS I 980. 1588; Paton-Hicks 317.

9) Εὐδάμιππος II 77. Ἐφ. ἀρχ. 1887, 83 II 6 (Fick-Bechtel p. 97).

10) Εὐμαρίδας V 10. 73. 119. In libris invenitur Εὐμάρας, quod quamvis tribus locis scriptum sit ferri non potest, cum in adiectivo εὐμαρής et littera η firma sit et littera α brevis (apud

ipsum Theocritum XIV 23; XV 61; XXII 161; XIX 23).[64]) Itaque recte Meinekius restituisse videtur Εὐμαρίδας. Εὐμάρης Lys. XIII 64; AP VII 284; Εὐμαρίδας Ditt. Syll. 367, 155; IGS III 47.

11) Εὐτυχίς XV 67. Nomen usitatum. Paton-Hicks 225.

12) Ζωπυρίων XV 13. Usitatum nomen Coum.

13) Θεστυλίς II 1. 19. 35. 59. 96. Hoc nomen in Sophronis mimis exstitisse scholia docent (argum. II): τὴν δὲ Θεστυλίδα ὁ Θεόκριτος ἀπειροκάλως ἐκ τῶν Σώφρονος μετήνεγκε μίμων. Nomina similia: Θεστίας IGIns. I 705; Ἑρμό-θεστος Colophone (Fick-Bechtel p. 112); Ἀγλω-θέστης in Amorgo (ib. p. 42).

14) Θευχαρίδας II 70 (Θευμαριδας vel Θευχαριλας nomina non sunt; rectum vidit Reiskius). Θεοχάρης nomen usitatum. Θευχαρίδας Nic. Dam. fg. 65 Muell.

15) Θρᾷσσα II 70, item Σύρα X 26 et Φρυγία XV 42 usitata servarum nomina de natione ducta. Θράϊσσα Παρνασσοῦ Paton-Hicks 301.

16) Θυώνιχος XIV 1. 3. 34. 51. Vide p. 22.

17) Κλεαρίστα II 74; V 88. E. g. CIA II 1815.

18) Κλεύνικος XIV 13. Nomen usitatum. Idem nomen occurrit Theocr. epigr. IX, quod foıtasse hanc ob rem Theocrito adscriptum est. Κλεονίκη Paton-Hicks 398.

19) Κρατίδας V 90. 99. Nomen usitatum. Paton-Hicks 10 c 70; 10 d 43.

20) Κυλαιθίς V 15. Libri praebent Καλαιθιδος, quod viri nomen esse scholia putant: οἰκέτης δηλονότι ἢ υἱός. Sed cum Lacon servus sit Sibyrtae, patrem vocare nihil interest; mater appellatur. Nomen Καλαιθίδος commutandum esse in Κυλαιθίδος Bechtelii coniectura est, quam benigne mecum communicavit. (1) Καλαιθίς enim nomen inane est: pulchro colore igneo. (2) Simillimum nomen Κυλαιθίς exstat apud Herodam, alterum Sophronis imitatorem (VI 50): ὁ Μυρταλίνης τῆς Κυλαιθίδος γείτων. Sensus est optimus: ciliis rutilis.

21) Κυνίσκα XIV 8. 31. Lacedaemonia virgo illustrissima, quae Olympia vicit Xen. Ages. 9, 6 al.; Κυνίσκος Roehl, IGA 99. 543; Κυννίς Paton-Hicks 124.

22) Λυκώπας V 62. Λυκώπης Herod. III 55; Λυκωπάδης CIA IV 281 b.

23) Μίκων V 112. Nomen usitatum. Paton-Hicks 9, 16; 298; N. 20. 49.

24) Μίλων X 7. 12. Nomen usitatum; cf. Th. IV 6. 11.

25) Πραξινόα XV 1. 5. 34. 56. 65. 78. 96. 145. IGIns. I 397 Πραξινοίη Ἁλικαρνασσίς.

---

64) Epicharmi locum Athen. III 85 d: τὰ διελεῖν μέν ἐστι χαλεπά, καταφαγεῖν δ' εὐμαρέα cum hac lege pugnare non concedo; immo post vocem εὐμαρέα longa quaedam syllaba excidisse mihi videtur (εὐμᾰρέα Ahrens; καταφαγῆμεν δ' εὐμᾰρέα Meineke-Kaibel).

26) Σιμαίθα II 101. 114. Aristoph. Ach. 524 meretrix Megarensis; IGS I 160 Σιμαίθα Φίλωνος; Σίμαιθος IGS III 446 (Strati).

27) Τίτυρος III 2. 3. 4; VII 72. Vide n. 53.

28) Φιλίστα II 145. IGS I 206. 234. 1950. Φίλιστος usitatum nomen Coum.

29) Φιλώνδας IV 1; V 114. Dem. XLIX 26 sqq.; IGS I 3172. Φιλωνίδας usitatum nomen Coum.

IV. E Theocrito solo novimus haec nomina.

1) Βομβύκα X 26. 36: Βομβύκα χαρίεσσα. Hesych. s. v. βόμβυκες· γένος αὐλῶν ἢ εἶδος ζώου πτερωτοῦ κατὰ σφῆκα. Utrum de animali an de instrumento ductum sit disceptare non possumus. Quod in argumento scholiorum cod. k exstat nomen Βαμβύλη corruptum esse videtur ex Βομβύλη (cf. Βομβύλος IGS III 227), quod idem significat atque βόμβυξ, genus quoddam apium bombum faciens (schol. Apoll. Rhod. II 569): ἐβόμβεον· ἤχουν, ὅθεν καὶ βομβύλη, εἶδος μελίσσης καὶ ποτηρίου δὲ εἶδος κτλ. Hoc apium genus ceterum βομβυλιός vocatur. Cum media syllaba vocis βομβύλη brevis sit (Arist. Vesp. 107 ὥσπερ μέλιττ᾽ ἢ βομβυλιὸς εἰσέρχεται; cf. Lycophr. 786), Βομβύκα rectum puellae nomen putandum est. Voces βόμβυξ et βομβυλιός saepius permutari Schneiderus demonstravit Arist. hist. an. III p. 372.

2) Βουκαῖος X 1. 57 = Βοῦκος X 38. Vide p. 10 sq.

3) Θύρσις I 19. 65 bis. 146. Vide n. 51.

4) Ἱπποκίων X 16: ἃ πρᾶν ἀμάντεσσι παρ᾽ Ἱπποκίωνι ποταύλει. Iniuria interpretes veteres recentesque dubitaverunt, utrum loci nomen sit an hominis. Sententia haec est: vidi puellam meam apud Hippocionem in metendo occupatus. Bucaeus enim et Milo non servi, sed mercennarii esse videntur, qui operam suam diversis dominis locant; quamobrem nomen domini adicitur. Nomen fluvii Ἱπποκίων esse non potest. Si vero nomen hominis est, derivatum est ab *Ἵπποκος, quod e plenis nominibus Ἱπποκράτης Ἱππόκριτος Ἱπποκύδης correptum est ut Σῶκος e Σωκράτης Σωκύδης Σωκλῆς (Bechtelium secutus sum). Varia lectio Ἱπποκόων notum nomen pro ignoto posuit.[65])

5) Κοτυταρίς VI 40. Quod nomen, quamvis veteres dubitaverint[66]), a dea Κοτυτώ ortum esse patet. Et aptissime anus huius nominis coniungitur cum Polyphemo, cum Polyphemus Siculus sit et Κοτυτώ in Sicilia sit culta (Plut. prov. I 78). E Theocriti carmine

---

65) Schol. X 16: ἥτις πρώην θεριζόντων ἡμῶν παρ᾽ Ἱπποκόωντι ἢ παρ᾽ Ἱπποκίωνι — διχῶς γὰρ γράφεται ἐν τοῖς ἀντιγράφοις — προσηύλει. καὶ τὸ μὲν παρ᾽ Ἱπποκόωντι γράφων λέγει τῷ ποταμῷ, τὸ δὲ Ἱπποκίωνι λέγει οὕτω καλουμένῳ (verba immutata esse videntur, cum Ἱπποκόων notum sit nomen humanum).

66) Schol. ad l. ἀπὸ τῆς παρὰ Δωριεῦσι τιμωμένης Κοτυτοῦς. Alii: ἡ δὲ Κοτυταρὶς ὠνόμασται ἀπὸ τοῦ κότου· ἕτοιμοι γὰρ εἰς κότον οἱ γέροντες.

hoc nomen fluxit in epigramma ioculare Bassi Smyrnaei (AP XI 72): ἡ πολίη κροτάφοιcι Κοτυταρίc, ἡ πολύμυθοc | γραῖα, δι᾽ ἣν Νέcτωρ οὐκέτι πρεcβύτατοc | κτλ. Falso traditur hoc loco Κυτωταριc.

6) Κροκύλοc V 11. Similia sunt nomina Κρόκοc, Κροκάλη, Κροκίων, Κρόκων.

7) Λάβαc XIV 24. Diversum est nomen Λάβηc, -ητοc Arist. Vesp. 895. 836; CIA II 864.

8) Λάκων V 2. 9. 14. 86. 136. 143. Cum hoc nomen litteram α productam habeat, nationis esse non potest.[67]) Nec magis a verbo λακεῖν = ληκεῖν derivatum est (Fritzsch. ed. min.[3] p. 12). Immo Hillerus recte nomen Theocriteum e pleniore Λα-κήδηc, Λα-κράτηc, Λά-κριτοc, Λα-κύδηc correptum esse censet (ad V 2).

9) Μελιξώ II 146. Cum de verbis nomina propria non deriventur, formam correptam esse puto nominis quamvis ignoti Μελι-ξάνθη.

10) Μόρcων V 65. 68. 70. 120. 122. 139. 140. Usitatum est nomen eiusdem originis et sententiae Μόρcιμοc.

11) Ὄλπιc III 26. Derivatum est a nomine appellativo ὄλπιc = ὄλπη, quo apud Dores vas unguentarium vocatur (cf. Μύρων a μύρον); falso scholiorum pars hoc nomen e partibus personae, cui impositum est, interpretatur.[68])

12) Παραιβάτιc III 32. Hoc nomen per se et proprium esse potest et appellativum. Appellativum significat (1) eam, quae de curru pugnat (Apoll. Rhod. I 754); (2) scholiasta auctore coniunctum cum ποιολογεῦcα eam, quae messores sectata (παρά?) culmos colligit.[69]) Cum vero amator in carmine tertio neque auriga sit nec messor, sed caprarius, neutra significatio ferri potest et nomen proprium Παραιβάτιν accipiamus oportet. Nomen masculinum Παραιβάτηc invenitur IGS I 1888 (Thespiensis); Herod. V 46 (Spartanus); Diog. Laert. II 86 (philosophus Cyrenaicus).

13) Cιβύρταc V 1. 5. 72. 74. Hanc nominis formam cod. k, qui optimus habetur, versibus 5. 72. 74 servavit, cum scholia[70]) multique libri vel Cυβαρίταc vel Cυβάρταc scribant; quae nominis

---

67) Falso schol. ad V 2: Λάκων ὄνομα κύριον· ἐκτείνει δὲ τὸ α διὰ τὸ μέτρον. εἰώθαcι δὲ οἱ παλαιοὶ τοῖc δούλοιc ὀνόματα τιθέναι ἀπὸ τῶν ἐθνῶν· Cύρον, Λυδόν, Καρίωνα. οὕτω καὶ τὸν Λάκωνα· Δωριεὺc γὰρ ἦν.

68) Schol. III 25: (1) τὸ δὲ Ὄλπιc ἀπὸ τοῦ λέπω λέπιc καὶ ἐν ὑπερθέcει τοῦ ε ἔλπιc καὶ τροπῇ τοῦ ε εἰc ο ὄλπιc, ὁ τοὺc λεπιδωτοὺc ἰχθύαc ἀγρεύων [ἢ τοὺc ἔλλοπαc]. ἔcτι δὲ πεποιημένον ὄνομα ἢ κύριον τοῦ ἁλιέωc. (2) ἄλλωc. Ὄλπιc τὸ ὄνομα τοῦ ἁλιέωc ἴcωc παρὰ τὴν λεπίδα τῶν ἰχθύων. ἢ παρὰ τὴν τοῦ cώματοc cχέcιν. ὄλπιν γάρ φαcι τὴν λήκυθον, ὡc εἶναι παρὰ τὴν cμικρότητα τὸ ὄνομα. (3) ἄλλωc. Ὄλπιc ὁ τοὺc ἔλλοπαc ἀγρεύων, ἵν᾽ ᾖ ἐπίθετον τῶν ἁλιέων ἢ κατὰ διαφορὰν τῶν ἄλλων ἁλιέων. εἰcὶ γὰρ καὶ ἕτεροι, οἱ περὶ τὰ ὄcτρα ἀcχολούμενοι.

69) Schol. ad l.: ἢ ὄνομα κύριον ἢ ἡ παροδῖτιc, ἡ παραπορευομένη ἔριθοc κτλ.

70) Schol. V 5: Cυβάρτα· Δωρικῶc κατὰ τὴν γενικὴν ἀντὶ τοῦ Cυβάρτου. ..... ἔcτι δὲ κατὰ μὲν τὸ ἀνάλογον Cυβαρίτηc, κατὰ δὲ Δωριεῖc Cυβάρτηc.

corruptio inde orta est, quod Eumaridas *Sybarita* in eodem carmine saepius commemoratur. Nomina simillima Σίβυρτος, Σιβύρτιος, Σίβυρτις in lapidibus usurpantur.

14) Ὑπόχαλκος XIV 53. Hunc locum fusius explanemus necesse est. Cum Simus amorem navigando sanasse dicatur, verba ὁ τᾶς ΥΠΟΧΑΛΚΩ ἐρασθείς intellegi non possunt nisi de amore sensu proprio. Quod si fit, casus genetivus puellam amatam significat; Ὑπόχαλκος est nomen proprium idque non patris, sed ipsius puellae. Abhorret enim hoc nomen a legitima nominum forma, sed ut meretricis cognomen optime intellegitur: significat eam, quae de interiore parte aënea, de exteriore aurea est, i. e. falsam meretricem. Nomen adiectivum hoc sensu invenitur Plat. Polit. p. 415 b; Plut. ed. lib. 2. Quare autem factum sit, ut in plurimis libris Ἐπιχάλκω scriberetur pro Ὑποχάλκω, e scholiis ad l. elucet: ὑπόχαλκον δὲ ἂν λέγοι τὴν ἀσπίδα, ἐπεί ἐστιν ὑπὸ τῷ χαλκῷ· ⟨ἢ καὶ λέγεται ἐπίχαλκος⟩, τουτέστιν ἐφ' ἑαυτῆς ἔχουσα τὸν χαλκόν. ἐκ δὲ τούτου τὴν στρατείαν δηλοῖ. Scholiasta igitur ὑποχάλκω de scuto intellegit, quod Simus prensurus sit, nec praetermittit scutum ceteroquin non ὑπόχαλκον, sed ἐπίχαλκον dici (cf. Herod. IV 200; Arist. Vesp. 18; Ἀμειψίας ἐν Σφενδόνῃ Poll. X 144). Qua ex falsa loci interpretatione grammaticus quidam audacior ὑποχάλκω commutavit in ἐπιχάλκω.

Falso pro nominibus propriis habita sunt haec verba:

1) γραία III 31: εἶπε καὶ ἁ γραία τἀλαθέα κοσκινόμαντις, | ἁ πρᾶν ποιολογεῦσα Παραιβάτις. Libri et scholia praebent ΑΓΡΟΙΩ, quod legitur aut ἁ Γροιώ aut Ἀγροιώ.[71]) Neutra forma nomen Graecum est. Contra Παραιβάτιν nomen proprium esse vidimus. Restituendum igitur est cum Heinsio ἁ γραία, cf. VI 40: ταῦτα γὰρ ἁ γραία με Κοτυταρὶς ἐξεδίδαξε. Sententia haec est: Paraebatis anus, cum nuper herbas colligeret (eodem loco, quo caprarius gregem pascebat), cribro vaticinata est.

2) ἐριθακίς III 35: ἁ Μέρμνωνος ἐριθακὶς ἁ μελανόχρως. Veteres[72]) recentesque viri docti certaverunt, utrum nomen proprium esset an appellativum. Si vero Ἐριθακίς nomen proprium esset, articulus appositus Mermnonis servam distingueret ab alia puella

71) Schol. III 31: τινὲς ὄνομα κύριον τὸ ἁ Γροιώ· οὐδέπω γὰρ τὴν γραῖαν οὕτω φασίν· τινὲς δὲ τὴν ἀγροικικήν, τὴν ἐπὶ τῶν ἀγρῶν τρεφομένην (Ἀγροιώ).

72) Schol. III 35: ἐριθακίς· ἀπὸ τοῦ ἔριθος ἡ ἀκόλουθος ἢ μισθώτρια, ὑποκοριστικῶς δέ, ἢ ὄνομα κύριον· ἔστι δὲ καὶ ⟨ἐρίθακος⟩ ὄρνεον, ἀφ' οὗ τὸ ὄνομα. Eustath. Il. Σ 550: ἔριθοι δὲ οὐ μόνον αἱ ἐριουργοὶ γυναῖκες ἐν ἄλλοις παρὰ τὸ ἔριον, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ οἱ μισθοῦ ἐργαζόμενοι, ὡς οἱ ἀμητῆρες ἐνταῦθα, παρὰ τὴν ἔραν, ὡς δοκεῖ τοῖς παλαιοῖς· χαίρει δὲ τῇ λέξει ὁ ποιητής, διὸ καὶ δὶς ἐνταῦθα εἶπεν αὐτήν, καθὰ καὶ τοὺς ἀμαλλοδετῆρας. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ παρὰ Θεοκρίτῳ εὕρηται ἡ μισθώτρια ἐριθακὶς λεγομένη. εἰ δὲ ἐριθεύειν λέγεται τὸ φαύλως ἐρίζειν, ζητητέον εἴ που καὶ τοιοῦτός τίς ἐστιν ἔριθος.

eiusdem nominis; quod in tanta nominis raritate veri est dissimillimum. Nomen appellativum ἐριθακίς referendum est ad adiectivum ἐρίθακος, quod eadem ratione ab ἔριθος ortum est, qua πυῤῥάκης, πυῤῥάκων, πύῤῥακος (nom. propr.) a πυῤῥός. Ad nomen adiectivum ἐρίθακος revocanda mihi esse videtur ἐριθάκη Arist. hist. an. V 22; IX 40: cibus apium, quae μέλι ἐριθεύονται (Arist. l. c.) est ἐριθάκη, i. e. ἐρίθων τροφή.

3) μακαρῖτις II 70: ἁ Θευχαρίδα Θρᾷσσα τροφὸς ἁ μακαρῖτις. Nomen adiectivum, non proprium est (contra Fritzschium ad l.), cum Θρᾷσσα verum et unicum servae nomen sit. Conferre licet Herond. VI 55 [Κυλ]αιθὶς ἁ μακαρῖτις.

§ 4.

Quibus rationibus Theocritus in eligendis nominibus propriis usus sit, perspicere non possumus. Perpauca enim ita elegisse videtur, ut ipsa personarum indoles exprimerent; sunt vero haec:

1) Τίτυρος nomen et de capro ductum est et caprario imponitur.

2) Βουκαῖος hominem agrestem significat et messori datur.

3) Ἐρωτίς et Ὑπόχαλκος nomina a meretricum vita ac moribus orta meretricibus tribuuntur.

4) Κλεύνικος miles ut *gloriosus* non per casum audire videtur; sed nomen Apidis cum hoc artissime coniunctum tali interpretationi obstat (XIV 12 sq.).

5) Fortasse nomen Βομβύκα Theocritus de industria tibicinae dedit (v. supra p. 31 γένος αὐλῶν).

Contra nomina Aegonis et Polybotae, quamvis primo aspectu videantur, ad capellas boumque multitudinem non spectant; Aegon enim non capellas, sed boves possidet (c. IV 1 sq.), et in carmine decimo de pastorum rebus non agitur.[73]) Potuit autem Theocritus nominum significationes hoc modo neglegere ideo, quod nomina propria cotidiano usu tam detrita esse solent, ut significatio primaria in mentem non iam veniat.

---

73) Perversa igitur Fritzschii nota est (ed. min.[3] p. 12): *Selbst die Namen der Personen sind zum grossen Teile sinnreich gewählt und ihrem Stande, Verhältnissen, Charakteren entsprechend.* Exempla sunt infelicissima: Αἴγων *Geiser,* Πολυβώτας *Bullreich,* Ἱπποτίων *Rössler,* Λάκων *Schreier.*

Vita.

Natus sum Carolus Theodorus Eduardus Wendel postridie Kal. Dec. anno h. s. LXXIV Erfordiae patre Friderico, matre Paulina e gente Donat, quos adhuc superstites esse gaudeo. Fidei adscriptus sum evangelicae. Elementis litterarum imbutus Gymnasium Regium in urbe patria per novem annos adii. Maturitatis testimonium adeptus inde a vere anni XCIII usque ad autumnum anni XCVI studiis theologicis Tubingae et Halis operam dedi. Examine quod vocatur pro licentia contionandi mense Maio anni XCVII superato ad antiquitatis studium me contuli. Hi sunt viri doctissimi, quos per quater sex menses audivi: Bechtel, Blass, Dittenberger, Ihm, Ed. Meyer, Robert, Wissowa. Ad proseminarium philologicum Wissowa, ad seminaria tam philologica quam historica Blass, Meyer, Wissowa benigne me admiserunt. Philosophia me imbuerunt viri illustrissimi B. Erdmann et A. Riehl; hic permisit, ut exercitationibus interessem. Quibus viris omnibus gratias habeo quam maximas. Imprimis vero colendus mihi est Georgius Wissowa praeceptor carissimus, qui huius commentationis conscribendae auctor fuit.

Theses.

I.

Vergilius in eclogis pastoris persona indutum neminem induxit nisi se ipsum.

II.

Calpurnius Siculus ipsius Theocriti carminibus usus non est.

III.

Apud Graecos nomina propria formae primitivae et patronymicae permutata non sunt nisi in usu cotidiano, ubi primitivum correptio erat plenioris nominis patronymici.

IV.

Long. IV 21 nomen *Σωφρόνη* restituendum est pro *Σωφροσύνη*.

V.

Tac. Germ. 26 legendum est: agri pro numero cultorum ab universis vicinis (in vices vulgo) occupantur.

VI.

Pauli apostoli epistula ad Galatas missa secuta est epistulam ad Romanos.
